

แนวโน้มย่อยที่ใช้ในการประเมินการจัดการคุณภาพวิสาหกิจชุมชน		แนวโน้มที่จะสามารถนำไปใช้เป็นเกณฑ์ในการจัดการคุณภาพวิสาหกิจชุมชน (เลือกได้ 1 ช่อง)					แนวโน้มนี้มีความเหมาะสมในการจัดการคุณภาพวิสาหกิจชุมชน		เหตุผล อื่นๆ (ถ้ามี)
		1	2	3	4	5	เหมาะ สม	ไม่ เหมาะสม	
แนวโน้มหลักที่ 6 ความยั่งยืนของวิสาหกิจชุมชน									
แนวโน้มย่อยที่ 6.4	มีการประเมินระดับการเติบโตของยอดขายและความสามารถในการทำกำไรอย่างต่อเนื่อง								
แนวโน้มย่อยที่ 6.5	มีการวางแผนหรือการสร้างกระบวนการในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในการผลิตสินค้าเพื่อเกื้อกูลระบบนิเวศในท้องถิ่น								
แนวโน้มย่อยที่ 6.6	มีแนวทางในการเพิ่มพูนความรู้ในการเพิ่มผลผลิตและขีดความสามารถในการลดต้นทุนการผลิตของสมาชิกในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน								
แนวโน้มย่อยที่ 6.7	มีการพัฒนาความรู้ให้กับสมาชิกในการจัดการและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชุมชน								
แนวโน้มย่อยที่ 6.8	มีการประเมินประโยชน์จากผลิตภัณฑ์ชุมชน ต่อการสร้างความร่วมมือของชุมชน เช่น ในระดับวิสาหกิจชุมชนกับชาวบ้าน วิสาหกิจชุมชนกับผู้นำชุมชน เป็นต้น								
แนวโน้มย่อยที่ 6.9	มีการประเมินประโยชน์จากผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ผลิตได้ ต่อการสร้างเสริมเข้มแข็งทางเศรษฐกิจชุมชน								
แนวโน้มย่อยที่ 6.10	มีแนวทางในการเพิ่มพูนความรู้ในการเพิ่มผลผลิตและขีดความสามารถในการลดต้นทุนการผลิตของสมาชิกในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน								

ภาคผนวก จ

แบบสอบถามความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

แบบสอบถามความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

เรื่อง การพัฒนาเกณฑ์การประเมินการจัดการคุณภาพของวิสาหกิจชุมชน

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความคิดเห็นของท่าน เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาที่ใช้ในการประเมินการจัดการคุณภาพของวิสาหกิจชุมชน คำตอบของท่านจะนำไปประมวลผลเป็นภาพรวม เพื่อสรุปเป็นมาตรฐานและตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินการจัดการคุณภาพของวิสาหกิจชุมชน

ผู้วิจัยขอขอบคุณท่านเป็นอย่างสูงที่กรุณาสละเวลาอันมีค่าสำหรับตอบแบบสอบถามครั้งนี้ ข้อมูลที่ได้ผู้วิจัยจะเก็บรักษาข้อมูลและความคิดเห็นของท่านไว้เป็นความลับ และจะนำไปใช้ในการวิจัยเท่านั้น

แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนและข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของปัจจัย ที่ใช้ในการประเมินคุณภาพวิสาหกิจชุมชนที่มีผลต่อการพัฒนาเกณฑ์การประเมินการจัดการคุณภาพของวิสาหกิจชุมชน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

ขอแสดงความนับถือ

นายธีระวัฒน์ จันทิก

นิติระดับปริญญาเอก

สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางวิทยาการปัญญา

วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา มหาวิทยาลัยบูรพา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน และข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของสมาชิกวิสาหกิจชุมชนผู้ตอบแบบสอบถาม โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หรือเติมตัวเลขในช่องว่างหน้าข้อความที่ตรงกับข้อมูลของท่าน

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

1.1 ชื่อกลุ่มวิสาหกิจชุมชน.....

1.2 สถานที่ตั้งวิสาหกิจชุมชนในจังหวัด.....

1.3 ประเภทของสินค้าโอท็อปที่ทำการผลิตของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

() ประเภทอาหาร หมายถึง ผลผลิตทางการเกษตรและอาหารแปรรูป มีบรรจุภัณฑ์เพื่อการจำหน่ายทั่วไป แยกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) ผลผลิตทางการเกษตรที่ใช้บริโภคสด 2) ผลผลิตทางการเกษตรที่แปรรูปและผ่านกระบวนการแปรรูปเบื้องต้น 3) อาหารแปรรูปกึ่งสำเร็จรูป/สำเร็จรูป

() ประเภทเครื่องดื่มน้ำ หมายถึง ผลิตภัณฑ์ประเภทเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ และเครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์

() ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย หมายถึง ผ้าทอ และผ้าถักจากเส้นใยธรรมชาติหรือเส้นใยสังเคราะห์ รวมทั้งเสื้อผ้า/เครื่องนุ่งห่ม และเครื่องแต่งกายที่ใช้ประดับตกแต่งประกอบการแต่งกาย ทั้งเพื่อประโยชน์ในการใช้สอยและเพื่อความสวยงาม

() ประเภทของใช้ ของตกแต่งและของที่ระลึก หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่มีไว้ใช้หรือตกแต่งประดับในบ้าน สถานที่ต่างๆ เช่น เครื่องใช้ในบ้าน เครื่องเรือน ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการใช้สอย ประดับตกแต่ง หรือให้เป็นของขวัญ ฯลฯ

() ประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร หมายถึง ผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร หรือมีสมุนไพรเป็นส่วนประกอบ อาจใช้ประโยชน์ และอาจส่งผลต่อสุขภาพ ได้แก่ ยาจากสมุนไพร เครื่องสำอางสมุนไพร จัดถนอมสมุนไพรที่ใช้ในบ้านเรือน เช่น น้ำยาล้างจาน สมุนไพรไล่ยุง เป็นต้น

1.4 ปัจจุบันมีสมาชิกในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนจำนวน คน

1.5 เงินทุนที่จะดมเริ่มแรก..... บาท

1.6 ระยะเวลาดำเนินการ..... ปี

1.7 มาตรฐานที่กลุ่มวิสาหกิจของท่านได้รับการรับรอง

คือ 1 ปีที่รับรอง

2. ปีที่รับรอง

3. ปีที่รับรอง

4. ปีที่รับรอง

2. ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของสมาชิกวิสาหกิจชุมชนผู้ตอบแบบสอบถาม

2.1 เพศ () 1 ชาย () 2 หญิง

2.2 อายุ () 1 ตั้งแต่ 30 ปีลงมา () 2 31 - 40 ปี () 3 41 - 50 ปี

() 4 51 - 60 ปี () 5 มากกว่า 61 ปีขึ้นไป

2.3. ระดับการศึกษาสูงสุด

() 1 ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. () 2 ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.

() 3. อนุปริญญา/ปวส. () 4. ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

() 5 สูงกว่าปริญญาตรี () 6. อื่นๆ โปรดระบุ

2.4. สถานภาพ

() 1 โสด () 2 สมรส () 3. หม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมในการนำเกณฑ์การประเมินการจัดการคุณภาพวิสาหกิจชุมชน ไปใช้ในการประเมินการจัดการคุณภาพของวิสาหกิจชุมชน

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นของท่านว่า เกณฑ์ที่จะนำมาใช้ในการประเมินการจัดการคุณภาพของวิสาหกิจชุมชน มีความเหมาะสมในระดับใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นของท่าน โดยผู้วิจัยได้กำหนดระดับความคิดเห็นไว้ 3 กรณี คือ

เห็นด้วย หมด ย่าง ภายหลังการประเมินการจัดการคุณภาพวิสาหกิจชุมชน มีความเหมาะสมในการนำไปใช้ประเมิน

ไม่แน่ใจ หมด ย่าง เกณฑ์การประเมินการจัดการคุณภาพวิสาหกิจชุมชน มีบางประเด็นที่ไม่มีความเหมาะสมในการนำไปใช้ประเมิน (กรุณาแสดงเหตุผลประกอบ)

ไม่เห็นด้วย หมด ย่าง เกณฑ์การประเมินการจัดการคุณภาพวิสาหกิจชุมชน ไม่มีความเหมาะสมในการนำไปใช้ประเมิน (กรุณาแสดงเหตุผลประกอบ)

ประเด็นย่อย	ประเด็นการพิจารณาของเกณฑ์ ฯ	การให้คะแนน	ความเหมาะสมในการนำไปประเมิน				คำแนะนำ
			เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น	ไม่ช่วย	
1.1 มีทำเลที่ตั้งสะดวกต่อการทำกิจการ	1) ทำเลที่ตั้งของวิสาหกิจชุมชนสามารถรองรับวัตถุดิบไปชุมชนและจากเครือข่ายระหว่างชุมชน	ไม่มีการดำเนินการ ได้ 0 คะแนน มีการดำเนินการ 1 ข้อ ได้ 1 คะแนน					
	2) ทำเลที่ตั้งของวิสาหกิจชุมชนสามารถใช้แรงงานในท้องถิ่นได้อย่างเต็มที่และสะดวกต่อการจัดหาแรงงานเพิ่มเติมจากชุมชนใกล้เคียง	ไม่มีการดำเนินการ 2 ข้อ ได้ 2 คะแนน มีการดำเนินการ 3 ข้อ ได้ 3 คะแนน					
	3) ทำเลที่ตั้งวิสาหกิจชุมชนอยู่ใกล้ตลาดกระจายผลผลิต ที่สามารถจำหน่ายสินค้าและบริการให้กับผู้บริโภคทั้งในชุมชนและชุมชนใกล้เคียง						

ประเด็นหลักที่ 1 บริบทพื้นฐาน (ต่อ)

ประเด็นย่อย	ประเด็นการพิจารณาของเกณฑ์ ฯ	การให้คะแนน	ความเหมาะสมในการนำไปประเมิน				คำแนะนำ
			เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	
1.2 มีการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน	1) มีแนวทางการขยายกิจการที่ตอบสนองความต้องการของตลาดชุมชนท้องถิ่นและชุมชนใกล้เคียงอย่างพอประมาณ ไม่ก่อให้เกิดหนี้	ไม่มีการดำเนินการ ได้ 0 คะแนน มีการดำเนินการ 1 ข้อ ได้ 1 คะแนน มีการดำเนินการ 2 ข้อ ได้ 2 คะแนน มีการดำเนินการ 3 ข้อ ได้ 3 คะแนน					
	2) มีกลไกการแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเป็นธรรมให้แก่สมาชิกกลุ่ม ลูกจ้าง คู่ค้าและชุมชน						
	3) มีแนวทางการลดความเสี่ยงเพื่อเพิ่มภูมิคุ้มกันแก่วิสาหกิจชุมชน ด้วยการทำผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย หรือสร้างพันธมิตรทางการค้า หรือแสดงหลักฐานรายได้ใหม่						
1.3 มีการสร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจชุมชน	1) การทำกิจการของวิสาหกิจชุมชนสามารถสร้างรายได้ให้กับสมาชิกและก่อเกิดทุนหมุนเวียนในชุมชน	ไม่มีการดำเนินการ ได้ 0 คะแนน มีการดำเนินการ 1 ข้อ ได้ 1 คะแนน มีการดำเนินการ 2 ข้อ ได้ 2 คะแนน มีการดำเนินการ 3 ข้อ ได้ 3 คะแนน					
	2) เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ทางธุรกิจ และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือภายในชุมชนและกับชุมชนใกล้เคียง						
	3) เป็นองค์กรที่ผลักดันนโยบายการพัฒนาชุมชนกับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อก่อให้เกิดการกระจายรายได้อย่างทั่วถึงในชุมชนและชุมชนใกล้เคียง						

ประเด็นหลักที่ 1 บริบทพื้นฐาน (ต่อ)

ประเด็นย่อย	กิจกรรมที่จะใช้เป็นประเด็นการพิจารณาของเกณฑ์ฯ	การให้คะแนน	ความเหมาะสมในการนำไปประเมิน				คำแนะนำ
			เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
14 มีการต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นในการพัฒนาสินค้าใหม่	1) ผลิตภัณฑ์พัฒนาขึ้นมีรากฐานมาจากภูมิปัญญาในท้องถิ่น	ไม่มีการดำเนินการ ได้ 0 คะแนน มีการดำเนินการ 1 ข้อ ได้ 1 คะแนน					
	2) มีการต่อยอดภูมิปัญญาในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ที่ได้รับบริการส่งเสริมจากองค์กรรัฐและเอกชน	มีการดำเนินการ 2 ข้อ ได้ 2 คะแนน มีการดำเนินการ 3 ข้อ ได้ 3 คะแนน					
	3) มีระบบที่รวบรวมความรู้จากภูมิปัญญาวิสาหกิจและจัดเก็บฐานข้อมูลทางคอมพิวเตอร์						

ประเด็นหลักที่ 2 ปัจจัยนำเข้า

ประเด็นย่อย	กิจกรรมที่จะใช้เป็นประเด็นการพิจารณาของ เกณฑ์ ฯ	การให้คะแนน	ความเหมาะสมในการ			คำแนะนำ
			เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	
2.1 มีการคัดเลือกปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพสูง	1) มีระบบในการจัดหาและคัดเลือกวัตถุดิบในท้องถิ่นที่มีคุณภาพสูง ให้เพียงพอต่อการผลิตและตรงตามเวลาที่ต้องการ	ไม่มีการดำเนินการ ได้ 0 คะแนน มีการดำเนินการ 1 ข้อ ได้ 1 คะแนน				
	2) มีระบบและกลไกในการคัดเลือกวัตถุดิบหรือชิ้นส่วนที่จะจัดหามาใช้ในการผลิต เป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้ผ่านการรับรองมาตรฐาน	มีการดำเนินการ 2 ข้อ ได้ 2 คะแนน มีการดำเนินการ 3 ข้อ ได้ 3 คะแนน				
	3) มีกระบวนการในการจัดหาปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพสูงตามแผนการผลิต					
2.2 มีการปรับปรุงคุณภาพวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต	1) มีระบบพัฒนาฝีมือแรงงานของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ให้สามารถจัดการองค์ความรู้ก่อนเข้าสู่กระบวนการผลิต	ไม่มีการดำเนินการ ได้ 0 คะแนน มีการดำเนินการ 1 ข้อ ได้ 1 คะแนน				
	2) มีเทคโนโลยีในการเก็บรักษาวัตถุดิบที่ทันสมัยก่อนเข้าสู่กระบวนการผลิต	มีการดำเนินการ 2 ข้อ ได้ 2 คะแนน มีการดำเนินการ 3 ข้อ ได้ 3 คะแนน				
	3) มีแนวทางการเชื่อมโยงองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนในการพัฒนาองค์ความรู้สำหรับการปรับปรุงคุณภาพของวัตถุดิบก่อนการผลิต					

ประเด็นหลักที่ 2 ปัจจัยนำเข้า (ต่อ)

ประเด็นย่อย	กิจกรรมที่จะใช้เป็นประเด็นการพิจารณาของเกณฑ์ ฯ	การให้คะแนน	ความเหมาะสมในการนำไปประเมิน		คำแนะนำ
			เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
2.3 มีระบบรักษาคุณภาพของวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต	1) มีระบบบันทึกและติดตามการใช้เครื่องมือหรือเครื่องจักรที่ใช้ในการรักษาคุณภาพของวัตถุดิบ เช่น การควบคุมความสด ความสะอาดของวัตถุดิบก่อนการผลิต	ไม่มีการดำเนินการ ได้ 0 คะแนน มีการดำเนินการ 1 ข้อ ได้ 1 คะแนน มีการดำเนินการ 2 ข้อ ได้ 2 คะแนน			
	2) มีแนวทางจัดหาเครื่องมือ เครื่องจักรที่เกี่ยวข้องกับการรักษาคุณภาพวัตถุดิบอย่างเหมาะสม	มีการดำเนินการ 3 ข้อ ได้ 3 คะแนน			
	3) มีระบบการบำรุงรักษา และทำความสะอาดเครื่องมือเครื่องจักรที่เกี่ยวข้องกับการรักษาคุณภาพวัตถุดิบอย่างเหมาะสมตามมาตรฐานอุตสาหกรรม				
2.4 มีการประเมินคุณภาพของวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต	1) มีแนวทางการคัดสรรและตรวจสอบวัตถุดิบให้มีคุณภาพตรงตามแผนการผลิต	ไม่มีการดำเนินการ ได้ 0 คะแนน มีการดำเนินการ 1 ข้อ ได้ 1 คะแนน มีการดำเนินการ 2 ข้อ ได้ 2 คะแนน มีการดำเนินการ 3 ข้อ ได้ 3 คะแนน			
	2) มีระบบการบันทึกข้อมูลสำหรับใช้ในการประเมินคุณภาพวัตถุดิบก่อนการผลิต				
	3) มีความร่วมมือกับภาครัฐและภาคเอกชน ที่นำไปสู่การเพิ่มมาตรฐาน และการยอมรับในการประเมินคุณภาพวัตถุดิบก่อนการผลิต				

ประเด็นหลักที่ 3 กระบวนการผลิต

ประเด็นย่อย	กิจกรรมที่จะใช้เป็นประเด็นการพิจารณาของเกณฑ์ฯ	การให้คะแนน	ความเหมาะสมในการนำไปประเมิน		คำแนะนำ
			เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
3.1 มีการจัดองค์การอย่างเป็นระบบ	1) มีการจัดโครงสร้างองค์กร และระบบการดำเนินงานที่เหมาะสมกับประเภทและขนาดของวิสาหกิจชุมชน	ไม่มีการดำเนินการ ได้ 0 คะแนน มีการดำเนินการ 1 ข้อ ได้ 1 คะแนน มีการดำเนินการ 2 ข้อ ได้ 2 คะแนน มีการดำเนินการ 3 ข้อ ได้ 3 คะแนน			
	2) มีการกำหนดตำแหน่งงานที่ครอบคลุมภาระหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน				
	3) มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบตามความถนัดและทักษะของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน				
3.2 มีการจัดระบบดำเนินงานที่มีคุณภาพ	1) มีการจัดทำกิจกรรมการปฏิบัติงาน (Action Plan) เพื่อปรับปรุงเป้าหมาย วัตถุประสงค์และแผนงานในการดำเนินงานของวิสาหกิจ	ไม่มีการดำเนินการ ได้ 0 คะแนน มีการดำเนินการ 1 ข้อ ได้ 1 คะแนน มีการดำเนินการ 2 ข้อ ได้ 2 คะแนน มีการดำเนินการ 3 ข้อ ได้ 3 คะแนน			
	2) มีการติดตามและตรวจสอบการดำเนินงานกิจกรรมให้เป็นไปตามเป้าหมาย วัตถุประสงค์และแผนงานในการดำเนินงานของวิสาหกิจ				
	3) มีการประเมินผลการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย				

ประเด็นหลักที่ 3 กระบวนการผลิต (ต่อ)

ประเด็นย่อย	กิจกรรมที่จะใช้เป็นประเด็นการพิจารณาของเกณฑ์	การให้คะแนน	ความเหมาะสมในการนำไปประเมิน		คำแนะนำ
			เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
3.3 มีการส่งเสริมให้สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการคุณภาพ	1) ให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายวัตถุประสงค์และแผนงานในการดำเนินกิจกรรมของวิสาหกิจชุมชน	ไม่มีการดำเนินการ 1 ข้อ 0 คะแนน มีการดำเนินการ 1 ข้อ 1 คะแนน มีการดำเนินการ 2 ข้อ 2 คะแนน มีการดำเนินการ 3 ข้อ 3 คะแนน			
	2) มีการสร้างแรงจูงใจและกระตุ้นให้สมาชิกสามารถปฏิบัติงานได้บรรลุเป้าหมายตามแผนงาน ด้วยการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จในการปฏิบัติงาน				
	3) มีการส่งเสริมการจัดกิจกรรม เพื่อเสริมสร้างวินัยและความสามัคคี เช่น กิจกรรม 5 ส				
3.4 มีการจัดการสิ่งแวดล้อมในการทำงานของวิสาหกิจชุมชน	1) มีการจัดพื้นที่ใช้สอยทั้งสถานที่ผลิตและจัดจำหน่ายอย่างเป็นระบบเหมาะสมสำหรับการใช้งานและการบำรุงรักษา	ไม่มีการดำเนินการ 1 ข้อ 0 คะแนน มีการดำเนินการ 1 ข้อ 1 คะแนน มีการดำเนินการ 2 ข้อ 2 คะแนน มีการดำเนินการ 3 ข้อ 3 คะแนน			
	2) มีการจัดระบบการบำบัดของเสียที่เกิดขึ้นจากกระบวนการผลิตให้มีมาตรฐาน ไม่กระทบต่อสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศในท้องถิ่น				
	3) มีการนำของเสียที่เกิดขึ้นจากกระบวนการผลิตมา "ใช้ประโยชน์"ในการผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ชนิดใหม่				

ประเด็นหลักที่ 4 การรักษาระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์

ประเด็นย่อย	กิจกรรมที่จะใช้ประเมินการพิจารณาของเกณฑ์ ฯ	การให้คะแนน	ความเหมาะสมในการนำไปประเมิน		คำแนะนำ
			เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
4.1 มีการตรวจสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์	1) มีการตรวจสอบผลิตภัณฑ์ให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานและระดับความพึงพอใจของลูกค้า	ไม่มีการดำเนินการ ได้ 0 คะแนน มีการดำเนินการ 1 ข้อ ได้ 1 คะแนน			
	2) มีการพัฒนาระบบหรือโปรแกรมทางคอมพิวเตอร์สำหรับใช้ตรวจสอบคุณภาพของผลิตภัณฑ์ เพื่อเพิ่มความแม่นยำและความรวดเร็วในการตรวจสอบ	ไม่มีการดำเนินการ 2 ข้อ ได้ 2 คะแนน มีการดำเนินการ 3 ข้อ ได้ 3 คะแนน			
	3) มีการใช้หน่วยงานรับรองมาตรฐานทั้งภาครัฐและเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบคุณภาพของผลิตภัณฑ์				
4.2 มีการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์	1) มีการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพผลิตภัณฑ์เพื่อให้ผ่านการคัดเลือกเข้าจำหน่ายในพิธีการหรือการออกร้านค้าต่าง ๆ	ไม่มีการดำเนินการ ได้ 0 คะแนน มีการดำเนินการ 1 ข้อ ได้ 1 คะแนน มีการดำเนินการ 2 ข้อ ได้ 2 คะแนน มีการดำเนินการ 3 ข้อ ได้ 3 คะแนน			
	2) มีผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาโดยใช้ผลงานวิจัยจากหน่วยงานทั้งภาครัฐหรือภาคเอกชน				
	3) เป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการส่งเสริมจากองค์กรทั้งภาครัฐหรือภาคเอกชน				

ประเด็นหลักที่ 4 การวิจัยและยกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์ (ต่อ)

ประเด็นย่อย	กิจกรรมที่จะใช้ประเมินการพิจารณาของเกณฑ์	การให้คะแนน	ความเหมาะสมในการนำไปประเมิน				คำแนะนำ
			เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	
4.3 มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ตรงกับความต้องการของลูกค้า	1. มีการประเมินความพึงพอใจจากการใช้ผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาขึ้นใหม่ ก่อนการผลิตเพื่อจำหน่าย	ไม่มีการดำเนินการ ได้ 0 คะแนน มีการดำเนินการ 1 ข้อ ได้ 1 คะแนน					
	2) มีการเปิดรับข้อร้องเรียนและข้อคิดเห็นจากการใช้ผลิตภัณฑ์ เพื่อการพัฒนาและปรับปรุงผลิตภัณฑ์	มีการดำเนินการ 2 ข้อ ได้ 2 คะแนน มีการดำเนินการ 3 ข้อ ได้ 3 คะแนน					
	3) มีระบบบริการลูกค้าหลังการจำหน่ายผลิตภัณฑ์						

ประเด็นหลักที่ 5 การส่งเสริมผลิตภัณฑ์

ประเด็นย่อย	กิจกรรมที่จะใช้เป็นประเด็นการพิจารณาของเกณฑ์ ฯ	การให้คะแนน	ความเหมาะสมในการนำไปประเมิน			คำแนะนำ
			เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	
5.1 มีการควบคุมคุณภาพระหว่างการส่งเสริมผลิตภัณฑ์	1) มีการแจ้งข้อมูลการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ในขั้นตอนวิธีการระยะยาว และพระกฤษฎีกาที่ใช้ในการส่งเสริมให้ผู้ค้ารับทราบอย่างละเอียด	ไม่มีการดำเนินการ 0 คะแนน มีการดำเนินการ 1 ข้อ ได้ 1 คะแนน มีการดำเนินการ 2 ข้อ ได้ 2 คะแนน มีการดำเนินการ 3 ข้อ ได้ 3 คะแนน				
	2) มีการตรวจสอบความพร้อมของพาหนะและความพร้อมของผู้ส่งมอบ เพื่อให้การส่งมอบผลิตภัณฑ์มีประสิทธิภาพ					
	3) มีการออกเอกสารรับรองคุณภาพหรือเอกสารรับประกันผลิตภัณฑ์ในขณะส่งมอบ					
5.2 มีการพัฒนากระบวนการควบคุมคุณภาพในการส่งมอบผลิตภัณฑ์	1) มีการบันทึกข้อมูลประวัติการซื้อขาย ปัญหาและอุปสรรคของการส่งมอบ เพื่อใช้ในการวางแผนการส่งมอบผลิตภัณฑ์ที่มีประสิทธิภาพ	ไม่มีการดำเนินการ 0 คะแนน มีการดำเนินการ 1 ข้อ ได้ 1 คะแนน มีการดำเนินการ 2 ข้อ ได้ 2 คะแนน มีการดำเนินการ 3 ข้อ ได้ 3 คะแนน				
	2) มีการประเมินหรือสอบถามพึงพอใจหลังการรับมอบผลิตภัณฑ์ เพื่อรักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกค้าในระยะยาว					
	3) มีการจัดระบบลูกค้าสัมพันธ์เพื่อเพิ่มช่องทางติดต่อสื่อสารระหว่างวิสาหกิจชุมชนกับลูกค้า					

ประเด็นหลักที่ 6 ความยั่งยืนของวิสาหกิจชุมชน

ประเด็นย่อย	กิจกรรมที่จะใช้เป็นประเด็นการพิจารณาของ เกณฑ์ ฯ	การให้คะแนน	ความเหมาะสมในการ นำไปประเมิน		คำแนะนำ
			เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย	
6.1 มีการประเมินเพื่อพัฒนา ผลการทำงานเป็นงานให้ สูงขึ้น	1. มีการระดมปัญหา และอุปสรรคในทางปฏิบัติงาน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะ ฝีมือแรงงานของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	เมื่อมีการดำเนินการ ได้ 0 คะแนน มีการดำเนินการ 1 ข้อ ได้ 1 คะแนน			
	2) มีการประเมินโอกาสทางการตลาดและการวิเคราะห์ คู่แข่งทางธุรกิจ สำหรับการวางแผนงานและการจัดทำ กลยุทธ์ทางการตลาด เพื่อให้วิสาหกิจชุมชนมีการ ดำเนินงานอย่างยั่งยืนและมีผลกำไร	มีการดำเนินการ 2 ข้อ ได้ 2 คะแนน มีการดำเนินการ 3 ข้อ ได้ 3 คะแนน			
6.2 มีการดำเนินงานเพื่อ เสริมสร้างความยั่งยืนของ วิสาหกิจชุมชน	3) มีการประเมินระดับการพัฒนาสินค้าและบริการให้มี คุณภาพได้มาตรฐานอย่างต่อเนื่อง				
	1) มีการวางแผนหรือการสร้างกระบวนการในการนำภูมิ ปัญญาท้องถิ่นและทุนในชุมชนมาใช้ในการผลิต ผลิตภัณฑ์อย่างสร้างสรรค์และเกื้อกูลระบบนิเวศ	ไม่มีกรดำเนินการ "ได้ 0 คะแนน มีการดำเนินการ 1 ข้อ ได้ 1 คะแนน มีการดำเนินการ 2 ข้อ ได้ 2 คะแนน มีการดำเนินการ 3 ข้อ ได้ 3 คะแนน			
	2) มีแนวทางลดการพึ่งพิงเงินทุนจากแหล่งทุนภายนอก ตลอดจนสามารถจัดทำแผนการใช้เงินทุนบนหลักการ พึ่งพาตนเอง				
	3) มีการประเมินประโยชน์จากผลิตภัณฑ์ ต่อการสร้าง ความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจชุมชนร่วมกับหน่วยงาน ในท้องถิ่น				

ภาคผนวก ข
รายชื่อกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ใช้ในการทดสอบค่าความตรงเชิงเนื้อหา
ของเกณฑ์การประเมินการจัดการคุณภาพของวิสาหกิจชุมชน

รายชื่อกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพื่อใช้วิเคราะห์ค่าความตรงเชิงเนื้อหาของเกณฑ์การประเมินการจัดการคุณภาพของวิสาหกิจชุมชน

ลำดับ ที่	ชื่อกลุ่ม	สถานที่ตั้ง	ผู้ให้ข้อมูล	ประเภท	สมาชิกกลุ่ม (คน)	เงินทุนเริ่มแรก (บาท)
1	กลุ่มน้ำพริกแกงสำเร็จรูปหมู่ 5	164 ม.5 ต.บ้านหลวง อ.ดอนตูม จ.นครปฐม	นายประสิทธิ์ นิยมทรัพย์	อาหาร	14	3,000
2	กลุ่มกอละแม่มะพร้าวหลวง	1 ม. 16 ต.ทัพหลวง อ.เมือง จ.นครปฐม	นายสมพร ผู้มัจจรรยา	อาหาร	21	5,000
3	กลุ่มผลิตขนมพั่งบัว	51 ม.1 ต.พั่งบัว อ.กำแพงแสน จ.นครปฐม	น.ส.สุภาณี ชื่นเจริญศรี	อาหาร	9	10,000
4	กลุ่มผู้ผลิตยาหม่องคลายเส้น	24/1 ม.6 ต.สามพราน อ.สามพราน จ.นครปฐม	นางดาวเรือง รุ่งวิริยะวงศ์	สมุนไพรที่ไม่ใช่ อาหาร	10	30,000
5	กลุ่มผลิตน้ำสมุนไพร	408 ม.2 ต.หนองดินแดง อ.เมือง จ.นครปฐม	นางลำไย วงศ์สวัสดิ์	เครื่องดื่ม	12	5,000
6	กลุ่มเต้าหู้นมสดรสทิพย์	245 ม.1 ต.ดอนยายหอม อ.เมือง จ.นครปฐม	นางจุม กิมเพชร	เครื่องดื่ม	8	15,000
7	กลุ่มแม่บ้านหัตถศิลป์	91 ต.พระประโทน อ.เมือง จ.นครปฐม	น.ส.จินดาบุษ ชุนเกษฯ	ของใช้ ของตกแต่ง และของที่ระลึก	26	25,000
8	กลุ่มดอกไม้นี้บัว	3/1 ม.2 ต.ถนนขาด อ.เมือง จ.นครปฐม	นางพิชญา อินทรชาติ	ของใช้ ของตกแต่ง และของที่ระลึก	25	15,000

รายชื่อกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพื่อใช้วิเคราะห์ค่าความตรงเชิงเนื้อหาของเกณฑ์การประเมินการจัดการคุณภาพของวิสาหกิจชุมชน

ลำดับ ที่	ชื่อกลุ่ม	สถานที่ตั้ง	ผู้ให้ข้อมูล	ประเภท	สมาชิกกลุ่ม (คน)	เงินทุนเริ่มแรก (บาท)
9	กลุ่มแม่หมูปูสมุนไพรว่าน หางจระเข้	19 ม.2 ต.ไผ่สูง อ.บางเลน จ.นครปฐม	นางกิ่ง จันทร์เผก	สมุนไพรที่ไม่ใช่ อาหาร	12	3,000
10	กลุ่มขนมไทย	42/1 ม.4 ต.ท่าตำหนัก อ.นครชัยศรี จ.นครปฐม	นางภาณีภักดิ์ เหลืองมาตรฐาน	อาหาร	14	20,000
11	กลุ่มอาชีพแปรรูปอาหาร ทางการเกษตร	12 หมู่ 7 ต.ตลาดจินดา อ.สามพราน จ.นครปฐม	นางอุบลศรี ไพริสสาร	อาหาร	23	2,000
12	กลุ่มสมุนไพรสามจันทร์	4/30 ม.2 ต.สนามจันทร์ อ.เมือง จ.นครปฐม	นางกัลยา จึงสมานญาติ	อาหาร	50	200,000
13	กลุ่มผลิตน้ำผลไม้ น้ำ สมุนไพร	4 ม.9 ต.ดอนยายหอม อ.เมือง จ.นครปฐม	นางนงเยาว์ จอมบุญ	เครื่องดื่ม	10	2,000
14	กลุ่มแปรรูปสมุนไพร ศาลายา	140/1 ม.5 ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม	นางวันเพ็ญ จรัสสมุทรี	เครื่องดื่ม	15	5,000
15	กลุ่มรองเท้าเพื่อสุขภาพ	33/2 ม.1 ต.สวนป่า อ.เมือง จ.นครปฐม	นายสายพิน อินทร์ทรง	ผ้า และเครื่องแต่ง กาย	7	100,000
16	กลุ่มทอผ้าพื้นเมืองสะแก ราย	1 ม.9 ต.ดอนยายหอม อ.เมือง จ.นครปฐม	นายวิทยา มียอด	ผ้า และเครื่องแต่ง กาย	22	25,000

รายชื่อกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพื่อใช้วิเคราะห์ค่าความตรงเชิงเนื้อหาของเกณฑ์การประเมินการจัดการคุณภาพของวิสาหกิจชุมชน

ลำดับ ที่	ชื่อกลุ่ม	สถานที่ตั้ง	ผู้ให้ข้อมูล	ประเภท	สมาชิกกลุ่ม (คน)	เงินทุนเริ่มแรก (บาท)
17	กลุ่มจิราวรรณเบญจรงค์	32/3 ม.10 ต.วัง อ.สามพราน จ.นครปฐม	นางจิราวรรณ ชูเทียน	ของใช้ของตกแต่ง และของที่ระลึก	8	100,000
18	กลุ่มอาชีพ ต.ท่าตลาด	12/3 ม.6 ต.ท่าตลาด อ.สามพราน จ.นครปฐม	นางทิพวรรณ หิรัญ	ของใช้ของตกแต่ง และของที่ระลึก	13	20,000
19	กลุ่มผู้ผลิตสมุนไพรคงคา	7/12 ม.5 ต.วังซิง อ.สามพราน จ.นครปฐม	นางสาวเพียงใจ คงคา	สมุนไพรที่ไม่ใช่ อาหาร	8	5,000
20	กลุ่มผู้ผลิตแชมพูสมุนไพร วราลี	49/25 ม.8 ต.ท่าตลาด อ.สามพราน จ.นครปฐม	นางวราลี เกียงสง	สมุนไพรที่ไม่ใช่ อาหาร	7	30,000
21	กลุ่มเครื่องต้มน้ำ ข้าวกล้องอก	136 ม.16 ต.ทัพหลวง อ.เมือง จ.นครปฐม	น.ส.อัมพรรัตน์ ตรีอำนาจ	เครื่องต้ม	7	30,000
22	กลุ่มน้ำส้มคุณจรัส	64/244 ม.8 ต.อ้อมใหญ่ อ.สามพราน จ.นครปฐม	นางจรัส จำปาม	เครื่องต้ม	15	4,000
23	กลุ่มผ้าบาติก	8/2 ม.6 ต.บางระทิก อ.สามพราน จ.นครปฐม	น.ส.บุผา เอี่ยมสะอาด	ผ้า และเครื่องแต่ง กาย	8	15,000
24	กลุ่มกรอบรูปโบราณ	195/24 ม.99 ต.พระประโทน อ.เมือง จ.นครปฐม	นายศักดิ์ชัย วงษ์สะอาด	ของใช้ของตกแต่ง และของที่ระลึก	10	20,000

รายชื่อกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพื่อใช้วิเคราะห์ค่าความตรงเชิงเนื้อหาของเกณฑ์การประเมินการจัดการคุณภาพของวิสาหกิจชุมชน

ลำดับ ที่	ชื่อกลุ่ม	สถานที่ตั้ง	ผู้ให้ข้อมูล	ประเภท	สมาชิกกลุ่ม (คน)	เงินทุนเริ่มแรก (บาท)
25	กลุ่มหัวโชนอมตเตว	75/9 ม.4 ต.สัมปทวน อ.นครชัยศรี จ.นครปฐม	นายอมรฤทธิ์ สุมนา	ของใช้ของตกแต่ง และของที่ระลึก	25	50,000
26	กลุ่มศรีมะอาน้ำ สมุนไพร	60/196 ม.8 ต.กระทุ่มล้ม อ.สามพราน จ.นครปฐม	น.ส.อัญชลี ศรีสุนทรพินิต	สมุนไพรที่ไม่ใช่ อาหาร	20	20,000
27	กลุ่มสมุนไพรอรธ	225/1 ม.10 ต.ตลาดจินดา อ.สามพราน จ.นครปฐม	นางพัชรรัฐ อัมปิวิงษ์	สมุนไพรที่ไม่ใช่ อาหาร	10	40,000
28	กลุ่มเย็บปักถักร้อย	73/21 ม.8 ต.ลำพญา อ.เมือง จ.นครปฐม	นางพริทพิพย์ ทองศรี	ของใช้ของตกแต่ง และของที่ระลึก	12	5,000
29	กลุ่มปลาตะเพียนไร่ก้าง	104 ม.3 ต.หอมเกร็ด อ.สามพราน จ.นครปฐม	นายเสน่ห์ โอเจริญ	อาหาร	24	3,000
30	กลุ่มศิลปะประดิษฐ์ ดอกไม้จากผ้าใยบัว	441/10 ม.3 ต.สาม จันทร์ อ.เมือง จ.นครปฐม	น.ส.เกษมวรรณ ชนพลปฐมพร	ของใช้ของตกแต่ง และของที่ระลึก	9	10,000

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

ภาคผนวก ซ

แบบประเมิน

การจัดการคุณภาพของวิสาหกิจชุมชน

แบบประเมิน

การจัดการคุณภาพของวิสาหกิจชุมชน

คำชี้แจง :

แบบประเมินนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ประเมินการจัดการคุณภาพของวิสาหกิจชุมชนที่ผลิตสินค้าโอท็อปทั้งในระดับพื้นฐานกับระดับก้าวหน้า โครงสร้างของเกณฑ์การประเมินการจัดการคุณภาพของวิสาหกิจชุมชน มี 6 มาตรฐาน 20 ตัวบ่งชี้ โดยแบบประเมิน แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

ตอนที่ 2 การประเมินการจัดการคุณภาพวิสาหกิจชุมชน 6 มาตรฐาน

ตอนที่ 3 สรุปผลการประเมินการจัดการคุณภาพของวิสาหกิจชุมชน จำแนกตามรายมาตรฐานและตัวบ่งชี้

ส่วนของผู้ประเมิน :

ชื่อ-สกุล ผู้ประเมินตำแหน่ง

หน่วยงาน วัน เดือน ปี ที่ประเมิน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มวิสาหกิจที่รับการประเมิน

ชื่อกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

ชื่อผู้ให้ข้อมูล/ตำแหน่ง.....

ที่อยู่/ เบอร์โทรติดต่อ.....

ประเภทสินค้าโอท็อปที่ผลิต

- ☐ 1. ประเภทอาหาร
- ☐ 2. ประเภทเครื่องดื่ม
- ☐ 3. ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย
- ☐ 4. ประเภทของใช้ ของตกแต่ง และของที่ระลึก
- ☐ 5. ประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร

ปัจจุบันกลุ่มมีจำนวนสมาชิก..... คน ปี

ปี พ.ศ. ที่เริ่มดำเนินงาน

มาตรฐานที่ได้รับในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา

- 1) มาตรฐาน หน่วยงาน
- 2) มาตรฐาน หน่วยงาน
- 3) มาตรฐาน หน่วยงาน

ตอนที่ 2 การประเมินการจัดการคุณภาพของวิสาหกิจชุมชน

มาตรฐานที่ 1 บริบทพื้นฐาน (คะแนนเต็ม 12 คะแนน)

ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 มีทำเลที่ตั้งสะดวกต่อการทำกิจการ

ประเด็นการพิจารณา	การพิจารณา/หลักฐาน		การให้คะแนน	
	มี	ไม่มี	การประเมิน	คะแนน
ข้อ 1 ทำเลที่ตั้งของวิสาหกิจชุมชนสามารถรองรับวัตถุประสงค์ธุรกิจในชุมชนและจากเครือข่ายระหว่างชุมชน			➢ ไม่มีการดำเนินการได้	0
			➢ มีการดำเนินการ 1 ข้อ ได้	1
ข้อ 2 ทำเลที่ตั้งของวิสาหกิจชุมชนสามารถใช้แรงงานในท้องถิ่นได้อย่างเต็มที่และสะดวกต่อการจัดหาแรงงานเพิ่มเติมจากชุมชนใกล้เคียง			➢ มีการดำเนินการ 2 ข้อ ได้	2
			➢ มีการดำเนินการ 3 ข้อ ได้	3
ข้อ 3 ทำเลที่ตั้งวิสาหกิจชุมชนอยู่ใกล้ตลาดกระจายผลผลิต ที่สามารถจำหน่ายสินค้าและบริการให้กับผู้บริโภคทั้งชุมชนและชุมชนใกล้เคียง				
ผลการพิจารณา				
ผลคะแนน				

หมายเหตุ :

ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 มีการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยชุมชน

ประเด็นการพิจารณา	การพิจารณา/หลักฐาน		การให้คะแนน	
	มี	ไม่มี	การประเมิน	คะแนน
ข้อ 1 คือ มีแนวทางการขยายกิจการที่ตอบสนองความต้องการตลาดในท้องถิ่น และชุมชนใกล้เคียงอย่างเหมาะสม ไม่ก่อหนี้เกินตัว			➤ ไม่มีการดำเนิน การได้	0
			➤ มีการดำเนินการ 1 ข้อ ได้	1
ข้อ 2 คือ มีกลไกการแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเป็นธรรมให้แก่สมาชิกกลุ่ม ลูกค้า คู่ค้า และชุมชน			➤ มีการดำเนินการ 2 ข้อ ได้	2
			➤ มีการดำเนินการ 3 ข้อ ได้	3
ข้อ 3 คือ มีแนวทางการลดความเสี่ยงเพื่อเพิ่มภูมิคุ้มกันแก่วิสาหกิจชุมชน ด้วยการทำผลิตภัณฑ์หลากหลาย หรือสร้างพันธมิตรทางการค้า หรือแสวงหาลูกค้ารายใหม่				
ผลการพิจารณา				
ผลคะแนน				

หมายเหตุ :

ตัวบ่งชี้ที่ 1.3 มีการสร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจชุมชน

ประเด็นการพิจารณา	การพิจารณา/หลักฐาน		การให้คะแนน	
	มี	ไม่มี	การประเมิน	คะแนน
ข้อ 1 คือ การทำกิจการของวิสาหกิจชุมชนสามารถสร้างรายได้ให้กับสมาชิกและก่อให้เกิดทุนหมุนเวียนในชุมชน			➢ ไม่มีการดำเนินการได้	0
			➢ มีการดำเนินการ 1 ข้อ ได้	1
			➢ มีการดำเนินการ 2 ข้อ ได้	2
			➢ มีการดำเนินการ 3 ข้อ ได้	3
ข้อ 2 คือ เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ทางธุรกิจ และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือภายในชุมชนและกับชุมชนใกล้เคียง				
ข้อ 3 คือ เป็นองค์กรที่ผลักดันนโยบายการพัฒนาชุมชนกับองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อก่อให้เกิดการกระจายรายได้อย่างทั่วถึงในชุมชนและชุมชนใกล้เคียง				
ผลการพิจารณา				
ผลคะแนน				

หมายเหตุ : -----

ตัวบ่งชี้ที่ 1.4 มีการต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นในการพัฒนาสินค้าใหม่

ประเด็นการพิจารณา	การพิจารณา/หลักฐาน		การให้คะแนน	
	มี	ไม่มี	การประเมิน	คะแนน
ข้อ 1 คือ ผลิตภัณฑ์พัฒนาที่บรรจุกฎภูมิปัญญาในท้องถิ่น			➢ ไม่มีการดำเนินการ ได้	0
			➢ มีการดำเนินการ 1 ข้อ ได้	1
ข้อ 2 คือ มีการต่อยอดภูมิปัญญาในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ที่ได้รับการส่งเสริมจากองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน			➢ มีการดำเนินการ 2 ข้อ ได้	2
			➢ มีการดำเนินการ 3 ข้อ ได้	3
ข้อ 3 คือ มีระบบที่รวบรวมความรู้จากภูมิปัญญาที่อยู่และจัดเก็บฐานข้อมูลทางคอมพิวเตอร์				
ผลการพิจารณา				
ผลคะแนน				

หมายเหตุ

มาตรฐานที่ 2 ปัจจัยนำเข้า (คะแนนเต็ม 12 คะแนน)

ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 มีการคัดเลือกปัจจัยที่มีคุณภาพสูงในการผลิต

ประเด็นการพิจารณา	การพิจารณา/หลักฐาน		การให้คะแนน	
	มี	ไม่มี	การประเมิน	คะแนน
ข้อ 1 คือ มีระบบในการจัดหาและคัดเลือกวัตถุดิบในท้องถิ่นที่มีคุณภาพสูง ใต้เพียงพอต่อการผลิตและตรงตามเวลาที่ต้องการ			➤ ไม่มีการดำเนินการได้	0
			➤ มีการดำเนินการ 1 ข้อได้	1
ข้อ 2 มีระบบและกลไกในการคัดเลือกวัตถุดิบหรือชิ้นส่วนที่จะจัดหามาใช้ในการผลิต เป็นผลิตภัณฑ์ได้ผ่านการรับรองมาตรฐาน			➤ มีการดำเนินการ 2 ข้อได้	2
			➤ มีการดำเนินการ 3 ข้อได้	3
ข้อ 3 มีกระบวนการในการจัดหาปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพสูงตามแผนการผลิต				
ผลการพิจารณา				
ผลคะแนน				

หมายเหตุ :

ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 มีการปรับปรุงคุณภาพวัตถุดิบในการผลิต

ประเด็นการพิจารณา		การพิจารณา/หลักฐาน		การให้คะแนน	
		มี	ไม่มี	การประเมิน	คะแนน
ข้อ 1 คือ มีระบบพัฒนาฝีมือแรงงานของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ให้สามารถคัดกรองวัตถุดิบก่อนเข้าสู่กระบวนการผลิต				➤ ไม่มีการดำเนินการได้ ➤ มีการดำเนินการ 1 ข้อ ได้	0 1
ข้อ 2 คือ มีเทคโนโลยีในการเก็บรักษาวัตถุดิบที่ทันสมัย ก่อนเข้าสู่กระบวนการผลิต				➤ มีการดำเนินการ 2 ข้อ ได้ ➤ มีการดำเนินการ 3 ข้อ ได้	2 3
ข้อ 3 คือ มีแนวทางการเชื่อมโยงองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนในการพัฒนาองค์ความรู้สำหรับการปรับปรุงคุณภาพของวัตถุดิบก่อนการผลิต					
ผลการพิจารณา					
ผลคะแนน					

หมายเหตุ :

ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 มีระบบรักษาคุณภาพของวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต

ประเด็นการพิจารณา	การพิจารณา/หลักฐาน		การให้คะแนน	
	มี	ไม่มี	การประเมิน	คะแนน
<u>ข้อ 1</u> คือ มีระบบบันทึกและติดตามการใช้งานเครื่องมือหรือเครื่องจักรที่ใช้ในการรักษาคุณภาพของวัตถุดิบ เช่น การควบคุมความสด ความสะอาดของวัตถุดิบก่อนการผลิต <u>ข้อ 2</u> คือ มีแนวทางจัดหาเครื่องมือ เครื่องจักรที่เกี่ยวข้องกับการรักษาคุณภาพวัตถุดิบอย่างเหมาะสมตามมาตรฐานอุตสาหกรรม <u>ข้อ 3</u> คือ มีระบบการบำรุงรักษา และทำความสะอาดเครื่องมือ เครื่องจักรที่เกี่ยวข้องกับการรักษาคุณภาพวัตถุดิบอย่างเหมาะสมตามมาตรฐานอุตสาหกรรม ผลการพิจารณา ผลคะแนน			➤ ไม่มีการดำเนินการได้ ➤ มีการดำเนินการ 1 ข้อ ได้ ➤ มีการดำเนินการ 2 ข้อ ได้ ➤ มีการดำเนินการ 3 ข้อ ได้	0 1 2 3

หมายเหตุ :

ตัวบ่งชี้ที่ 2.4 มีการประเมินคุณภาพของวัสดุที่นำไปใช้ในการผลิต

ประเด็นการพิจารณา	การพิจารณา/หลักฐาน		การให้คะแนน	
	มี	ไม่มี	การประเมิน	คะแนน
ข้อ 1 คือ มีแนวทางการคัดสรรและตรวจสอบวัสดุที่ใหม่คุณภาพตรงตามแผนการผลิต			➢ ไม่มีการดำเนินการได้	0
ข้อ 2 คือ มีระบบการบันทึกข้อมูลสำหรับใช้ในการประเมินคุณภาพวัตถุดิบก่อนการผลิต			➢ มีการดำเนินการ 1 ข้อได้	1
ข้อ 3 คือ มีความร่วมมือกับภาครัฐและภาคเอกชน ที่นำไปสู่การเพิ่มมาตรฐาน และการยอมรับในการประเมินคุณภาพวัตถุดิบก่อนการผลิต			➢ มีการดำเนินการ 2 ข้อได้	2
ผลการพิจารณา			➢ มีการดำเนินการ 3 ข้อได้	3
ผลคะแนน				

หมายเหตุ :

มาตรฐานที่ 3 คุณภาพในกระบวนการผลิต คะแนนเต็ม 12 คะแนน

ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 มีการจัดองค์ประกอบเป็นระบบ

ประเด็นการพิจารณา	การพิจารณา/หลักฐาน		การให้คะแนน	
	มี	ไม่มี	การประเมิน	คะแนน
ข้อ 1 คือ มีการจัดโครงสร้างองค์กร และระบบการทำงานที่เหมาะสมกับประเภทและขนาดของวิสาหกิจชุมชน			➤ ไม่มีการดำเนินการ 1 ข้อ ได้	0
ข้อ 2 คือ มีการกำหนดตำแหน่งงานที่ครอบคลุมภาระหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน			➤ มีการดำเนินการ 1 ข้อ ได้	1
ข้อ 3 คือ มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบตามแผนดินและทักษะของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน			➤ มีการดำเนินการ 2 ข้อ ได้	2
			➤ มีการดำเนินการ 3 ข้อ ได้	3
ผลการพิจารณา				
ผลคะแนน				

หมายเหตุ :

ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 มีการจัดระบบดำเนินงานที่มีคุณภาพ

ประเด็นการพิจารณา	การพิจารณา/หลักฐาน		การให้คะแนน	
	มี	ไม่มี	การประเมิน	คะแนน
ข้อ 1 คือ มีการจัดทำกิจกรรมการปฏิบัติงาน (Action Plan) เพื่อให้บรรลุเป้าหมายวัตถุประสงค์และแผนงานในการดำเนินกิจกรรมของวิสาหกิจชุมชน			➢ ไม่มีการดำเนินการ ได้	0
ข้อ 2 คือ มีการติดตามและตรวจสอบการดำเนินงานกิจกรรมให้เป็นไปตามเป้าหมายวัตถุประสงค์และแผนงานในการดำเนินกิจกรรมของวิสาหกิจชุมชน			➢ มีการดำเนินการ 1 ข้อ ได้	1
ข้อ 3 คือ มีการประเมินผลการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน เพื่อปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย			➢ มีการดำเนินการ 2 ข้อ ได้	2
			➢ มีการดำเนินการ 3 ข้อ ได้	3
ผลการพิจารณา				
ผลคะแนน				

หมายเหตุ :

ตัวบ่งชี้ที่ 3.3 การส่งเสริมให้สมาชิกกลุ่มวิชาชีพทางกิจกรรมมีส่วนร่วมในการจัดการคุณภาพ

ประเด็นการพิจารณา	การพิจารณา/หลักฐาน		การให้คะแนน	
	มี	ไม่มี	การประเมิน	คะแนน
ข้อ 1 คือ ให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์และแผนงานในการดำเนินงานของวิชาชีพชุมชน			➤ ไม่มีการดำเนินการได้	0
			➤ มีการดำเนินการ 1 ข้อ ได้	1
ข้อ 2 คือ มีการสร้างแรงจูงใจและกระตุ้นให้สมาชิกสามารถปฏิบัติงานได้บรรลุเป้าหมายตามแผนงาน ด้วยการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จในการปฏิบัติงาน (KPI) อย่างเป็นรูปธรรม			➤ มีการดำเนินการ 2 ข้อ ได้	2
			➤ มีการดำเนินการ 3 ข้อ ได้	3
ข้อ 3 คือ มีการส่งเสริมการจัดกิจกรรม เพื่อเสริมสร้างวินัยและความสามัคคี เช่น กิจกรรม 5 ส				
ผลการพิจารณา				
ผลคะแนน				

หมายเหตุ : -----

ตัวบ่งชี้ที่ 3.4 มีการจัดการสิ่งแวดล้อมในการทำงานของวิสาหกิจชุมชน

ประเด็นการพิจารณา		การพิจารณา/หลักฐาน		การให้คะแนน	
		มี	ไม่มี	การประเมิน	คะแนน
ข้อ 1 คือ มีการจัดพื้นที่ใช้สอยทั้งสถานที่ผลิตและจัดจำหน่ายอย่างเป็นระบบเหมาะสมสำหรับการใช้งานและการบำรุงรักษา				➤ ไม่มีการดำเนินการจัด	0
ข้อ 2 คือ มีการจัดระบบการบำบัดของเสียที่เกิดจากกระบวนการการผลิตให้มาตรฐานไม่กระทบต่อสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศในท้องถิ่น				➤ มีการดำเนินการ 1 ข้อได้	1
ข้อ 3 คือ มีการนำของเสียที่เกิดจากกระบวนการผลิตมาใช้ประโยชน์ในการผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ชนิดใหม่				➤ มีการดำเนินการ 2 ข้อได้	2
ผลการพิจารณา				➤ มีการดำเนินการ 3 ข้อได้	3
ผลคะแนน					

หมายเหตุ :

มาตรฐานที่ 4 รักษาและยกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์ (คะแนนเต็ม 9 คะแนน)

ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 มีการตรวจสอบคุณภาพของผลิตภัณฑ์

ประเด็นการพิจารณา	การพิจารณา/หลักฐาน		การให้คะแนน	
	มี	ไม่มี	การประเมิน	คะแนน
ข้อ 1 คือ มีการตรวจสอบผลิตภัณฑ์ให้คุณภาพตามมาตรฐานและระดับความพึงพอใจของลูกค้า			➤ ไม่มีการดำเนินการได้	0
ข้อ 2 คือ มีการพัฒนาระบบหรือโปรแกรมทางคอมพิวเตอร์สำหรับใช้ตรวจสอบคุณภาพของผลิตภัณฑ์ เพื่อเพิ่มความแม่นยำและความรวดเร็วในการตรวจสอบ			➤ มีการดำเนินการ 1 ข้อ ได้	1
ข้อ 3 คือ มีการใช้หน่วยงานรับรองมาตรฐานทั้งภาครัฐและเอกชนเข้ามาส่วนร่วมในการตรวจสอบคุณภาพของผลิตภัณฑ์			➤ มีการดำเนินการ 2 ข้อ ได้	2
ผลการพิจารณา			➤ มีการดำเนินการ 3 ข้อ ได้	3
ผลคะแนน				

หมายเหตุ :

ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 มีการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์

ประเด็นการพิจารณา	การพิจารณา/หลักฐาน		การให้คะแนน	
	มี	ไม่มี	การประเมิน	คะแนน
ข้อ 1 คือ มีการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพผลิตภัณฑ์เพื่อให้ผ่านการคัดเลือกเข้าจำหน่ายในนิตยสารหรือการออกร้านต่าง ๆ			➤ ไม่มีการดำเนินการได้	0
			➤ มีการดำเนินการ 1 ข้อ ได้	1
ข้อ 2 คือ มีผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาโดยใช้ผลงานวิจัยจากหน่วยงานทั้งภาครัฐหรือภาคเอกชน			➤ มีการดำเนินการ 2 ข้อ ได้	2
			➤ มีการดำเนินการ 3 ข้อ ได้	3
ข้อ 3 คือ เป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการส่งเสริมจากองค์กรทั้งภาครัฐหรือภาคเอกชน				
ผลการพิจารณา				
ผลคะแนน				

หมายเหตุ :

ตัวบ่งชี้ที่ 4.3 มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ตรงกับความต้องการของลูกค้า

ประเด็นการพิจารณา	การพิจารณา/หลักฐาน		การให้คะแนน	
	มี	ไม่มี	การประเมิน	คะแนน
ข้อ 1 คือ มีการประเมินความพึงพอใจจากการใช้ผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาขึ้นใหม่ ก่อนการผลิตเพื่อจำหน่าย			➢ ไม่มีการดำเนินการได้ ➢ มีการดำเนินการ 1 ข้อได้	0 1
ข้อ 2 คือ มีการเปิดรับข้อร้องเรียนและข้อคิดเห็นจากการใช้ผลิตภัณฑ์ เพื่อการพัฒนา และปรับปรุงผลิตภัณฑ์			➢ มีการดำเนินการ 2 ข้อได้ ➢ มีการดำเนินการ 3 ข้อได้	2 3
ข้อ 3 คือ มีระบบบริการลูกค้าหลังการจำหน่ายผลิตภัณฑ์				
ผลการพิจารณา				
ผลคะแนน				

หมายเหตุ : -----

มาตรฐานที่ 5 การส่งมอบผลิตภัณฑ์ (คะแนนเต็ม 6 คะแนน)

ตัวบ่งชี้ที่ 5.1 มีการควบคุมคุณภาพระหว่างการส่งมอบผลิตภัณฑ์

ประเด็นการพิจารณา	การพิจารณา/หลักฐาน		การให้คะแนน	
	มี	ไม่มี	การประเมิน	คะแนน
<u>ข้อ 1</u> คือ มีการแจ้งข้อมูลการส่งมอบผลิตภัณฑ์ในขั้นตอน วิธีการ ระยะเวลาและพาหนะที่ใช้ในการส่งมอบให้ผู้รับทราบอย่างละเอียด			➤ ไม่มีการดำเนินการใด	0
			➤ มีการดำเนินการ 1 ข้อได้	1
			➤ มีการดำเนินการ 2 ข้อได้	2
			➤ มีการดำเนินการ 3 ข้อได้	3
<u>ข้อ 2</u> คือ มีการตรวจสอบความพร้อมของพาหนะและความพร้อมของผู้ส่งมอบ เพื่อให้การส่งมอบผลิตภัณฑ์มีประสิทธิภาพ				
<u>ข้อ 3</u> คือ มีการออกเอกสารรับรองคุณภาพหรือเอกสารรับประกันผลิตภัณฑ์ในขณะส่งมอบ				
ผลการพิจารณา				
ผลคะแนน				

หมายเหตุ :

ตัวบ่งชี้ที่ 5.2 มีการพัฒนาระบบควบคุมคุณภาพในการส่งมอบผลิตภัณฑ์

ประเด็นการพิจารณา	การพิจารณา/หลักฐาน		การให้คะแนน	
	มี	ไม่มี	การประเมิน	คะแนน
ข้อ 1 คือ มีการบันทึกข้อมูลและระมัดระวังการขยาย ปัญหาและอุปสรรคของการส่งมอบเพื่อใช้ในการวางแผนการส่งมอบผลิตภัณฑ์ที่มีประสิทธิภาพ			➢ ไม่มีการดำเนินการได้ ➢ มีการดำเนินการ 1 ข้อได้ ➢ มีการดำเนินการ 2 ข้อได้ ➢ มีการดำเนินการ 3 ข้อได้	0 1 2 3
ข้อ 2 คือ มีการประเมินหรือสอบถามความพึงพอใจหลังการรับมอบผลิตภัณฑ์ เพื่อศึกษาความสัมพันธุ์ที่ดีกับลูกค้าในระยะยาว				
ข้อ 3 คือ มีการจัดระบบลูกค้าสัมพันธ์เพื่อเพิ่มช่องทางการติดต่อสื่อสาร ระหว่างวิทยากรชุมชนกับลูกค้า				
ผลการพิจารณา				
ผลคะแนน				

หมายเหตุ :

มาตรฐานที่ 6 ความยั่งยืนของวิสาหกิจชุมชน (คะแนนเต็ม 9 คะแนน)

ตัวบ่งชี้ที่ 6.1 มีการประเมินเพื่อพัฒนาผลการดำเนินงานให้สูงขึ้น

ประเด็นการพิจารณา	การพิจารณา/หลักฐาน		การให้คะแนน	
	มี	ไม่มี	การประเมิน	คะแนน
<u>ข้อ 1</u> คือ มีการประเมินปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานเพื่อนำไปสู่การพัฒนา ความรู้ ความสามารถ ทักษะฝีมือแรงงานของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน			➤ ไม่มีการดำเนินการได้	0
			➤ มีการดำเนินการ 1 ข้อได้	1
<u>ข้อ 2</u> คือ มีการประเมินโอกาสทางการตลาดและการวิเคราะห์คู่แข่งทางธุรกิจ สำหรับการวางแผนและการจัดทำกลยุทธ์ทางการตลาด เพื่อให้วิสาหกิจชุมชนมีการดำเนินงานอย่างยั่งยืนและมีผลกำไร			➤ มีการดำเนินการ 2 ข้อได้	2
			➤ มีการดำเนินการ 3 ข้อได้	3
<u>ข้อ 3</u> คือ มีการประเมินระดับการพัฒนาสินค้าและบริการให้มีความพึงพอใจได้มาตรฐานอย่างต่อเนื่อง				
ผลการพิจารณา				
ผลคะแนน				

หมายเหตุ :

ตัวบ่งชี้ที่ 6.2 มีการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างความยั่งยืนของวิสาหกิจชุมชน

ประเด็นการพิจารณา	การพิจารณา/หลักฐาน		การให้คะแนน	
	มี	ไม่มี	การประเมิน	คะแนน
ข้อ 1 คือ มีการวางแผนหรือการสร้างกระบวนการในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นและทุนในชุมชนมาใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์อย่างสร้างสรรค์และเกื้อกูลระบบนิเวศ			➢ ไม่มีการดำเนินการได้	0
ข้อ 2 คือ มีแนวทางการพึ่งพิงเงินทุนจากแหล่งทุนภายนอก ตลอดจนสามารถจัดทำแผนการใช้เงินทุนบนหลักการพึ่งพาตนเอง			➢ มีการดำเนินการ 1 ข้อ ได้	1
ข้อ 3 คือ มีการประเมินประโยชน์จากผลิตภัณฑ์ ต่อการสร้างคามเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจชุมชนร่วมกันหน่วยงานในท้องถิ่น			➢ มีการดำเนินการ 2 ข้อ ได้	2
ผลการพิจารณา			➢ มีการดำเนินการ 3 ข้อ ได้	3
ผลคะแนน				

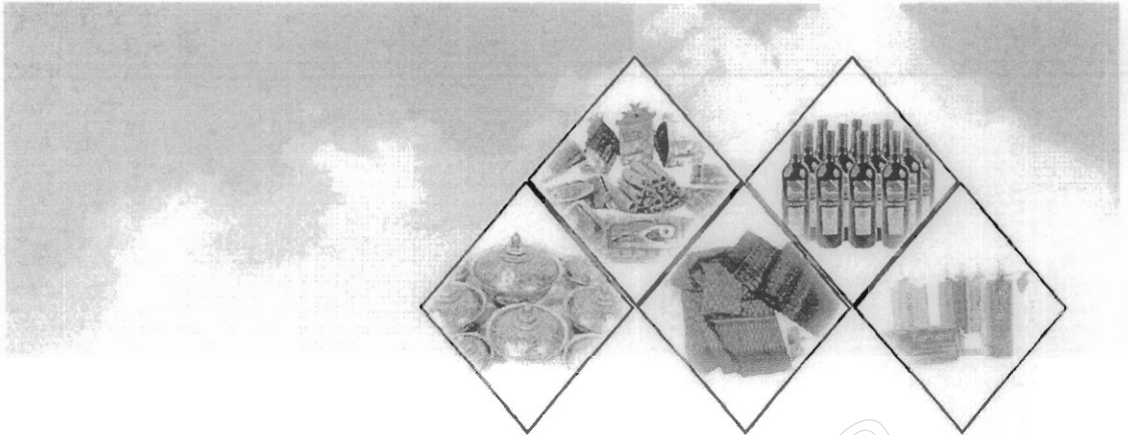
หมายเหตุ :

ตัวบ่งชี้ที่ 6.3 มีการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือร่วมใจของคนในชุมชน

ประเด็นการพิจารณา		การพิจารณา/หลักฐาน		การให้คะแนน	
		มี	ไม่มี	การประเมิน	คะแนน
ข้อ 1 คือ มีการเปิดโอกาสให้คนในชุมชนเข้าถือนโยบายที่คนในชุมชนเพิ่มขึ้น เพื่อให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการริเริ่มกิจกรรม				➤ ไม่มีการดำเนินการ ได้	0
ข้อ 2 คือ มีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้คนในชุมชนได้ร่วมแสดงความคิดเห็น ในการสืบค้นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน				➤ มีการดำเนินการ 1 ข้อ ได้	1
ข้อ 3 คือ มีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ ที่เป็นการต่อยอดภูมิปัญญาและอนุรักษ์ระบบนิเวศในท้องถิ่น				➤ มีการดำเนินการ 2 ข้อ ได้	2
ผลการพิจารณา				➤ มีการดำเนินการ 3 ข้อ ได้	3
ผลคะแนน					

หมายเหตุ :

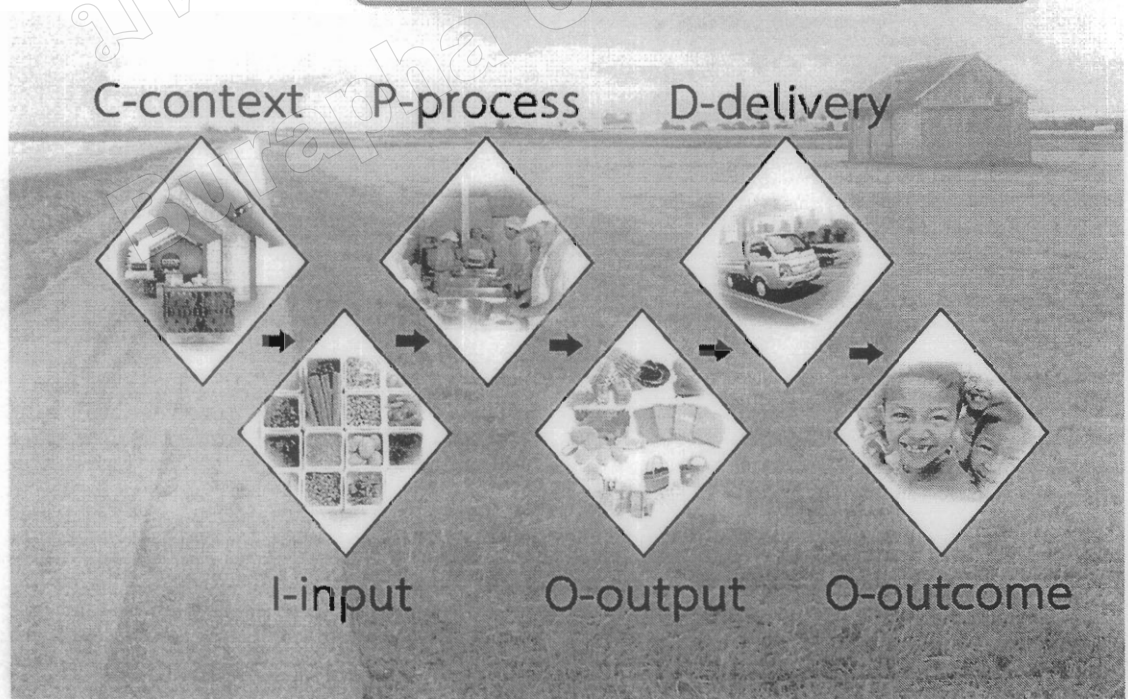
ภาคผนวก ณ
คู่มือเกณฑ์การประเมินการจัดการคุณภาพของวิสาหกิจชุมชน

คู่มือ

เกณฑ์การประเมินการจัดการคุณภาพ
ของวิสาหกิจชุมชน

มหาวิทยาลัยบูรพา ปี พ.ศ. 2556

(ปกหน้า)

คู่มือเกณฑ์การประเมินการจัดการคุณภาพของวิสาหกิจชุมชน
ธีระวัฒน์ จันทิก

ข้อมูลทางบรรณานุกรม

ธีระวัฒน์ จันทิก พ.ศ. – 2556

คู่มือเกณฑ์การประเมินการจัดการคุณภาพของวิสาหกิจชุมชน.

57 หน้า

พิมพ์ครั้งที่ 1

จำนวนการพิมพ์

จัดพิมพ์ที่

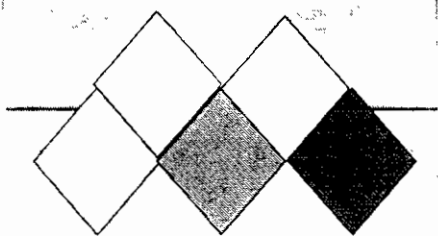
ISBN

สงวนลิขสิทธิ์ตาม พ.ร.บ. การพิมพ์ พ.ศ. 2537

เจ้าของ มหาวิทยาลัยบูรพา

เลขที่ 169 ถนนลงหาดบางแสน ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

(ปรอง)

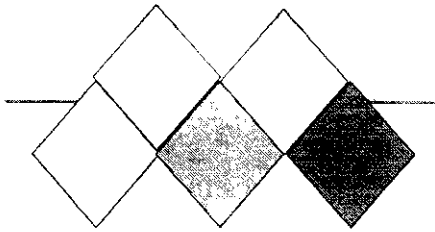
คำนำ

วิสาหกิจชุมชน เป็นได้ว่าเป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้น ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. 2548 ซึ่งส่วนใหญ่มุ่งเป็นกิจการที่ดำเนินการผลิตสินค้าประเภทโอท็อป โดยมีหน่วยงานหลัก ทำหน้าที่ส่งเสริมการค้า งานของวิสาหกิจชุมชน ให้บรรลุเป้าหมายการดำเนินงานตาม พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว คือ สำนักงานเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน และมีสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมทำหน้าที่ส่งเสริม พัฒนา และเพิ่มศักยภาพ ให้วิสาหกิจชุมชนสามารถแข่งขัน ปรับตัวให้เท่าทันกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและ สังคม ทั้งในระดับประเทศและภูมิภาคอาเซียน และแนวคิดหนึ่งในการเพิ่มศักยภาพการดำเนินงาน ของวิสาหกิจชุมชนได้ คือ แนวคิดการจัดการคุณภาพของวิสาหกิจชุมชน ที่จะสามารถผลักดันระบบ การบริหารจัดการให้เกิดกระบวนการทำงานที่มีคุณภาพในทุกกระบวนการของการผลิต

เกณฑ์การประเมินการจัดการคุณภาพของวิสาหกิจชุมชนฉบับนี้ ได้จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็น เครื่องมือที่สำคัญ สำหรับใช้ประเมินระดับการจัดการคุณภาพให้สมาชิกวิสาหกิจชุมชนสามารถนำ มาตรฐาน และตัวบ่งชี้ของเกณฑ์ฯ ไปปฏิบัติให้เกิดเป็นรูปธรรม โดยเริ่มตั้งแต่การพิจารณาการจัดการ คุณภาพในบริบทพื้นฐาน ปัจจัยนำเข้า กระบวนการผลิต การรักษาและยกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์ การส่งมอบผลิตภัณฑ์ และความยั่งยืนของวิสาหกิจชุมชน ซึ่งจะทำให้วิสาหกิจชุมชนสามารถพิจารณา ระดับการจัดการคุณภาพในการผลิตสินค้าและบริการได้ครบทุกมิติในทางด้านการบริหารจัดการ เพื่อเพิ่มศักยภาพการบริหารและการแข่งขันของวิสาหกิจชุมชนในอนาคต

นายธีระวัฒน์ จันทิก

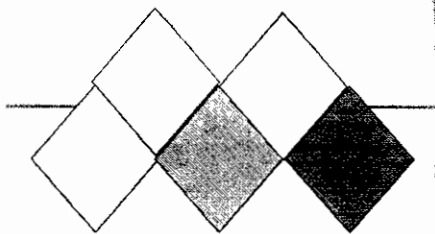

สารบัญ

คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	ค
สารบัญภาพ	ง
บทที่ 1 ภาพรวมของเกณฑ์การประเมินการจัดการคุณภาพของ วิสาหกิจชุมชน	1
ลักษณะที่สำคัญของเกณฑ์การประเมินการจัดการคุณภาพ ของวิสาหกิจชุมชน	1
โครงสร้างของเกณฑ์การจัดการคุณภาพของวิสาหกิจชุมชน	4
บทที่ 2 มาตรฐานของเกณฑ์การประเมินการจัดการคุณภาพของ วิสาหกิจชุมชน	7
มาตรฐานที่ 1 บริบทพื้นฐาน	7
มาตรฐานที่ 2 ปัจจัยนำเข้า	12
มาตรฐานที่ 3 กระบวนการผลิต	17
มาตรฐานที่ 4 การรักษาและยกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์	22
มาตรฐานที่ 5 การส่งมอบผลิตภัณฑ์	26
มาตรฐานที่ 6 ความยั่งยืนของวิสาหกิจชุมชน	29
บทที่ 3 วิธีการประเมินและเกณฑ์การให้คะแนนของเกณฑ์การ ประเมินจัดการคุณภาพของวิสาหกิจชุมชน	34
วิธีการประเมิน	34
แนวทางการขอรับการประเมิน	52
ภาคผนวก แบบรายงานผลการประเมิน	54

สารบัญตาราง

ตารางที่

1	เป้าหมายรวมโครงสร้างเกณฑ์การประเมินการจัดการคุณภาพ วิสาหกิจชุมชน	33
2	แนวทางและหลักฐานที่ใช้ในการประเมินจำแนกตาม มาตรฐานและตัวบ่งชี้	34
3	เกณฑ์การให้คะแนนสำหรับการประเมินการจัดการคุณภาพ วิสาหกิจชุมชน ตามมาตรฐานที่ 1 บริบทพื้นฐาน	44
4	เกณฑ์การให้คะแนนสำหรับการประเมินการจัดการคุณภาพ วิสาหกิจชุมชน ตามมาตรฐานที่ 2 ปัจจัยนำเข้า	45
5	เกณฑ์การให้คะแนนสำหรับการประเมินการจัดการคุณภาพ วิสาหกิจชุมชน ตามมาตรฐานที่ 3 กระบวนการผลิต	46
6	เกณฑ์การให้คะแนนสำหรับการประเมินการจัดการคุณภาพ วิสาหกิจชุมชน ตามมาตรฐานที่ 4 การรักษาและยกระดับ คุณภาพผลิตภัณฑ์	47
7	เกณฑ์การให้คะแนนสำหรับการประเมินการจัดการคุณภาพ วิสาหกิจชุมชน ตามมาตรฐานที่ 5 การส่งมอบผลิตภัณฑ์	47
8	เกณฑ์การให้คะแนนสำหรับการประเมินการจัดการคุณภาพ วิสาหกิจชุมชน ตามมาตรฐานที่ 6 ความยั่งยืนของวิสาหกิจ ชุมชน	48
9	แสดงโครงสร้างคะแนนการประเมินของเกณฑ์การประเมิน การจัดการคุณภาพของวิสาหกิจชุมชน	49

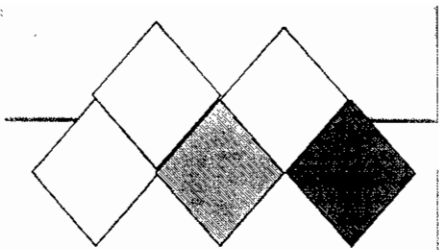

ภาพที่

1	โครงสร้างของเกณฑ์การประเมินการจัดการคุณภาพของ วิสาหกิจชุมชน	4
2	ตัวบ่งชี้ในมาตรฐานที่ 1 บริบทพื้นฐาน	4
3	ตัวบ่งชี้ในมาตรฐานที่ 2 ปัจจัยนำเข้า	5
4	ตัวบ่งชี้ในมาตรฐานที่ 3 กระบวนการผลิต	5
5	ตัวบ่งชี้ในมาตรฐานที่ 4 การรักษาและยกระดับคุณภาพ ผลิตภัณฑ์	5
6	ตัวบ่งชี้ในมาตรฐานที่ 5 การส่งมอบผลิตภัณฑ์	6
7	ตัวบ่งชี้ในมาตรฐานที่ 6 ความยั่งยืนของวิสาหกิจชุมชน	6
8	เกณฑ์การประเมินการจัดการคุณภาพของวิสาหกิจชุมชน มาตรฐานที่ 1 บริบทพื้นฐาน	11
9	เกณฑ์การประเมินการจัดการคุณภาพของวิสาหกิจชุมชน มาตรฐานที่ 2 ปัจจัยนำเข้า	16
10	เกณฑ์การประเมินการจัดการคุณภาพของวิสาหกิจชุมชน มาตรฐานที่ 3 กระบวนการผลิต	21
11	เกณฑ์การประเมินการจัดการคุณภาพของวิสาหกิจชุมชน มาตรฐานที่ 4 การรักษาและยกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์	25
12	เกณฑ์การประเมินการจัดการคุณภาพของวิสาหกิจชุมชน มาตรฐานที่ 5 การส่งมอบผลิตภัณฑ์	28
13	เกณฑ์การประเมินการจัดการคุณภาพของวิสาหกิจชุมชน มาตรฐานที่ 6 ความยั่งยืนของวิสาหกิจชุมชน	32

บทที่ 1

การจัดการคุณภาพของวิสาหกิจชุมชน

วิสาหกิจชุมชนตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนในปี พ.ศ. 2548 เพื่อให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ ลดทอนภาวะพึ่งพิงทางสังคม ส่งเสริมให้ประชาชนได้ใช้ภูมิปัญญาให้ผสมผสานกับระบบนิเวศในท้องถิ่น ในการผลิตสินค้าท้องถิ่นของแต่ละชุมชนในประเทศ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการผลิตสินค้าประเภท OTOP ซึ่งถือได้ว่าเป็นแหล่งช่วยรองรับแรงงานจากภาคเกษตรกรรมนอกฤดูกาลเก็บเกี่ยวผลผลิตทางการเกษตร อีกทั้งยังสามารถรองรับแรงงานที่เข้ามาใหม่ได้ด้วยเช่นกัน ย่อมถือว่าเป็นการป้องกันการอพยพของแรงงานจากชนบทสู่เมือง ท่ามกลางสภาพการแข่งขันทางธุรกิจตามกระแสแห่งการเปลี่ยนแปลงของบริบทของประเทศไทยรอบด้านในทศวรรษที่ผ่านมา วิสาหกิจชุมชนโดยเฉพาะธุรกิจขนาดย่อมประเภท OTOP ก็มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องดำเนินการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันหรือการเพิ่มผลผลิต (productivity) ของกิจการ ให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและผลกระทบจากการแข่งขันทางธุรกิจที่รุนแรงในโครงสร้างตลาด ดังนั้น การบริหารจัดการที่มีคุณภาพจะเข้ามามีบทบาทที่สำคัญกับการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการจัดการด้านคุณภาพการผลิตและการจัดการไม่ให้ตกต่ำลง และมีการบริหารจัดการที่มีระบบมาตรฐานคุณภาพการบริหารจัดการที่ดี ก็จะเป็นแนวทางในการเพิ่มศักยภาพทางการแข่งขันทางธุรกิจในอนาคตได้อย่างยั่งยืน

เกณฑ์การประเมินการจัดการคุณภาพวิสาหกิจชุมชนนี้ ก็จะสามารถใช้เป็นหนึ่งแนวทางในการเพิ่มคุณภาพการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนได้ โดยเน้นการเพิ่มคุณภาพไปที่การมุ่งประเมินกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการคุณภาพใน 6 ด้าน ได้แก่ บริบทพื้นฐาน ปัจจัยนำเข้า กระบวนการผลิต การรักษาและยกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์ การส่งมอบผลิตภัณฑ์ และความยั่งยืนของวิสาหกิจชุมชน ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่เน้นให้เกิดพัฒนาการทางด้านคุณภาพแก่วิสาหกิจชุมชน โดยอาศัยหลักการประยุกต์การประเมิน 2 ด้าน คือ การประเมินตนเองของวิสาหกิจชุมชน และการรับการประเมินภายนอกจากคณะกรรมการตรวจประเมิน ซึ่งถือได้ว่าเป็นแนวคิดการประเมินที่ได้รับความนิยมสำหรับประเทศไทยในขณะนี้ แต่อย่างไรก็ตามลักษณะการประเมินดังกล่าวยังส่งผลดีสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชน กล่าวคือ สามารถนำเอาตัวชี้วัดในด้านต่าง ๆ ของเกณฑ์การประเมินการจัดการคุณภาพของวิสาหกิจชุมชนนี้ ไปเป็นแนวทางในการสร้างพัฒนาการด้านการจัดการคุณภาพที่ดียิ่งขึ้นในอนาคต ซึ่งถือได้ว่าเป็นแนวทางการส่งเสริมพัฒนาการของวิสาหกิจชุมชนให้เกิดคุณภาพด้านกระบวนการ ที่มีความแตกต่างกับเกณฑ์คุณภาพอื่น ๆ ที่มุ่งเน้นคุณภาพที่ประเมินจากผลสัมฤทธิ์ทางการปฏิบัติหรือผลลัพธ์ที่ได้จากการดำเนินการทางธุรกิจ

วิสาหกิจชุมชนจะได้ประโยชน์อย่างยิ่งต่อการนำเอาเกณฑ์การประเมินการจัดการคุณภาพวิสาหกิจชุมชน ไปใช้เป็นแนวทางควบคุมกระบวนการดำเนินงานภายใต้ตัวชี้วัดในด้านต่าง ๆ ที่จะทำให้ท่านได้เห็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงทางการบริหารที่มีพัฒนาที่ดีขึ้นตามลำดับ ฉะนั้นท่านควรทำการศึกษาแนวทางการประเมินจากเกณฑ์ดังกล่าวให้ละเอียดและครบถ้วนจากคู่มือนี้ และท่านจะได้ใช้คู่มือเปรียบเสมือนผู้ให้ความรู้ที่ส่งเสริมด้านพัฒนาการบริหารจัดการที่มีคุณภาพแก่องค์กรท่านทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ซึ่งลักษณะที่สำคัญและโครงสร้างของเกณฑ์การจัดการคุณภาพวิสาหกิจชุมชน มี 6 องค์ประกอบ (CIPODO) ดังนี้

1. ลักษณะที่สำคัญของเกณฑ์การประเมินการจัดการคุณภาพวิสาหกิจชุมชน

1.1 เป็นการชี้วัดคุณภาพการจัดการของวิสาหกิจชุมชนจากการประเมินในมาตรฐานที่ 1 บริบทพื้นฐาน (Context) ซึ่งการประเมินบริบทนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน เนื่องจากวิสาหกิจชุมชนนั้นมีลักษณะของที่ตั้งอยู่ในชุมชน และมีการดำเนินงานที่ต้องอาศัยการประยุกต์ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารกิจการเพื่อความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจชุมชน ตลอดจนต้องมีความสามารถในการต่อยอดภูมิปัญญาในท้องถิ่นในการพัฒนาสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ของชุมชน ซึ่งเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างกับหลักการพิจารณาบริบททางการบริหารธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมโดยทั่วไป หรืออาจกล่าวได้ว่าแนวทางดังกล่าวนี้เป็นปัจจัยที่บ่งชี้ความสำเร็จที่บรรลุเป้าหมายในการดำเนินงานขั้นต้นของวิสาหกิจชุมชน ดังนั้นหากวิสาหกิจชุมชนเผชิญบริบทที่ดีและเกื้อกูลกันแล้ว ก็จะสามารถใช้เป็นเกณฑ์เบื้องต้นที่สะท้อนความสำเร็จในการดำเนินกิจการของวิสาหกิจชุมชนได้

1.2 เป็นการชี้วัดการจัดการคุณภาพของวิสาหกิจชุมชนจากการประเมินในมาตรฐานที่ 2 ปัจจัยนำเข้า (Input) เป็นที่ทราบกันดีในด้านการจัดการทั่วไปว่าหากองค์กรทางธุรกิจมีระดับการจัดการปัจจัยนำเข้าที่ดี ไม่ว่าจะเป็นทางด้านการคัดเลือกปัจจัยที่มีคุณภาพสูงในการผลิต การปรับปรุงคุณภาพของปัจจัยการผลิต การรักษาระบบคุณภาพของปัจจัยการผลิต และการประเมินคุณภาพของการจัดการปัจจัยนำเข้า ก็จะมีผลต่อคุณภาพการผลิตในกระบวนการผลิตและผลผลิตที่ได้ วิสาหกิจชุมชนก็ถือว่าเป็นองค์ทางธุรกิจรูปแบบหนึ่งที่ต้องคำนึงถึงความสำคัญในกระบวนการจัดการคุณภาพทางด้านการจัดการปัจจัยนำเข้าที่เหมาะสม ดังนั้นการประเมินปัจจัยนำเข้าทางที่มุ่งพิจารณาถึงกลไก ระบบ หรือแนวทางที่เกี่ยวข้องย่อมนำไปสู่ความสามารถในการเผชิญกับการดำเนินงานที่มีคุณภาพในขนาดของวิสาหกิจชุมชนได้

1.3 เป็นการชี้วัดการจัดการคุณภาพของวิสาหกิจชุมชนจากการประเมินในมาตรฐานที่ 3 กระบวนการผลิต (Process) ซึ่งกระบวนการถือว่าเป็นองค์ประกอบที่อยู่ในระดับการปฏิบัติ กล่าวคือวิสาหกิจชุมชนต้องดำเนินการในหลาย ๆ ด้านที่จะควบคุมให้เกิดการดำเนินงานอย่างมีคุณภาพ ได้แก่ จะต้องดำเนินการให้มีการจัดองค์การที่เหมาะสม มีการจัดการระบบดำเนินงานที่มีคุณภาพครอบคลุมทุกส่วนงาน มีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการคุณภาพของสมาชิกกลุ่ม ตลอดจนวิสาหกิจชุมชนจะต้องมีการจัดการที่ติดต่อสิ่งแวดล้อมและหากดำเนินงานอย่างเป็นระบบที่เชื่อมโยงกัน ก็จะเป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จในการบริหารจัดการของวิสาหกิจชุมชนได้

1.4 เป็นการชี้วัดการจัดการคุณภาพของวิสาหกิจชุมชนจากการประเมินในมาตรฐานที่ 4 การรักษาและยกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์ (Output) ซึ่งผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนผลผลิตได้ก่อนส่งมอบให้แก่ลูกค้านั้น ต้องมีการประเมินกระบวนการหรือระบบที่ให้เกิดความมั่นใจในคุณภาพการผลิตเสียก่อน จึงถือว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญมากอีกประการหนึ่งในห่วงโซ่แห่งคุณภาพ โดยถือว่าเป็นการควบคุมคุณภาพระดับต้นน้ำแห่งสายธารการผลิต ที่วิสาหกิจชุมชนจะละเลยไม่ได้ ส่วนใหญ่จะมีการดำเนินการตรวจสอบคุณภาพความสมบูรณ์ของผลิตภัณฑ์ การยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ตรงตามความต้องการของลูกค้า และหากวิสาหกิจชุมชนได้ดำเนินงานอย่างเป็นระบบแล้ว ก็จะเป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จในการบริหารจัดการของวิสาหกิจชุมชนได้

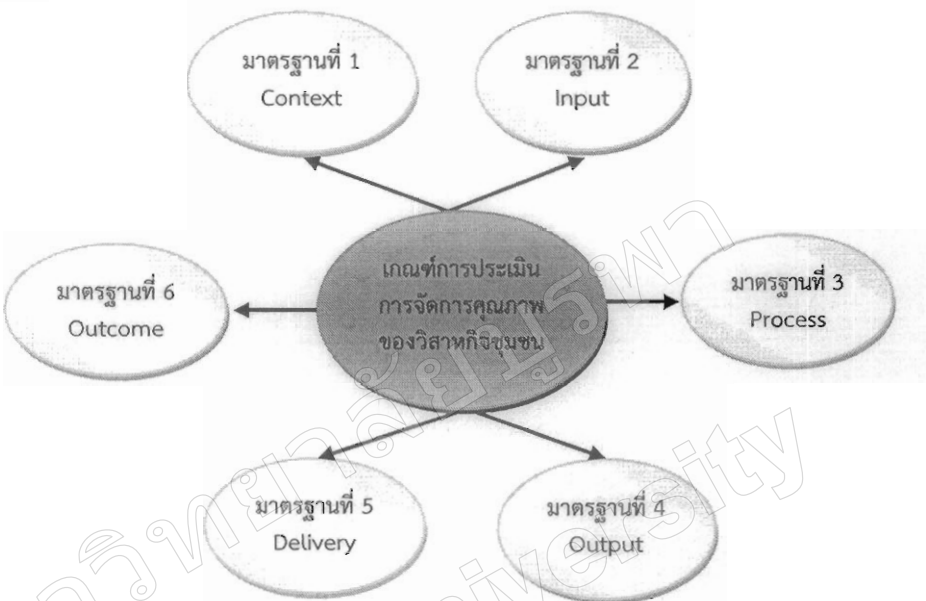
1.5 เป็นการชี้วัดการจัดการคุณภาพของวิสาหกิจชุมชนจากการประเมินในมาตรฐานที่ 5 การส่งมอบผลิตภัณฑ์ (Delivery) โดยการส่งมอบผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่วิสาหกิจชุมชนผลิตได้นั้น เป็นหน้าที่ที่สำคัญอย่างยิ่งในห่วงโซ่แห่งคุณภาพ ในกระบวนการส่งมอบนั้นจำเป็นต้องดำเนินการจัดระบบ ขั้นตอน วิธีการและเอกสารที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม ทั้งในด้านการควบคุมคุณภาพ การขนส่งผลิตภัณฑ์ และการรักษาระบบคุณภาพการส่งมอบผลิตภัณฑ์ให้ได้มาตรฐานที่ลูกค้าประทับใจอย่างต่อเนื่อง และหากวิสาหกิจชุมชนได้ดำเนินการครบถ้วนแล้ว ก็จะเป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จในการบริหารจัดการของวิสาหกิจชุมชนได้

1.6 เป็นการชี้วัดการจัดการคุณภาพของวิสาหกิจชุมชนจากการประเมินในมาตรฐานที่ 6 ความยั่งยืนของวิสาหกิจชุมชน (Outcome) เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปว่า การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนนั้น นอกจากผลลัพธ์ทางธุรกิจที่ได้จะต้องมีกำไรเหมือนเป้าหมายขององค์การทางธุรกิจอื่น แต่การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนนั้นจะต้องมีการเผชิญกับผลลัพธ์ทางธุรกิจที่เกินเป้าหมายของธุรกิจอื่น ๆ ในหลายประการ เช่น การเพิ่มศักยภาพการดำเนินงานที่ต้องอาศัยแรงงานในท้องถิ่น การเสริมสร้างความยั่งยืนของวิสาหกิจชุมชน ที่ต้องพึ่งพิงระบบนิเวศน์และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ตลอดจนการเสริมสร้างความร่วมมือร่วมใจของชุมชน ที่นำไปสู่การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจชุมชน เปรียบเสมือนกฎเกณฑ์ที่ควบคุมให้วิสาหกิจชุมชนจะต้องดำเนินกิจการไปพร้อม ๆ กับความรับผิดชอบต่อสังคม ที่ทุกกิจการจะต้องดำเนินการให้เกิดการเกื้อกูลกันอย่างเป็นระบบ ดังนั้น หากวิสาหกิจชุมชนมีสภาพการดำเนินงานและเผชิญกับผลลัพธ์ดังกล่าวแล้ว ก็จะเป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จในการบริหารจัดการของวิสาหกิจชุมชนได้

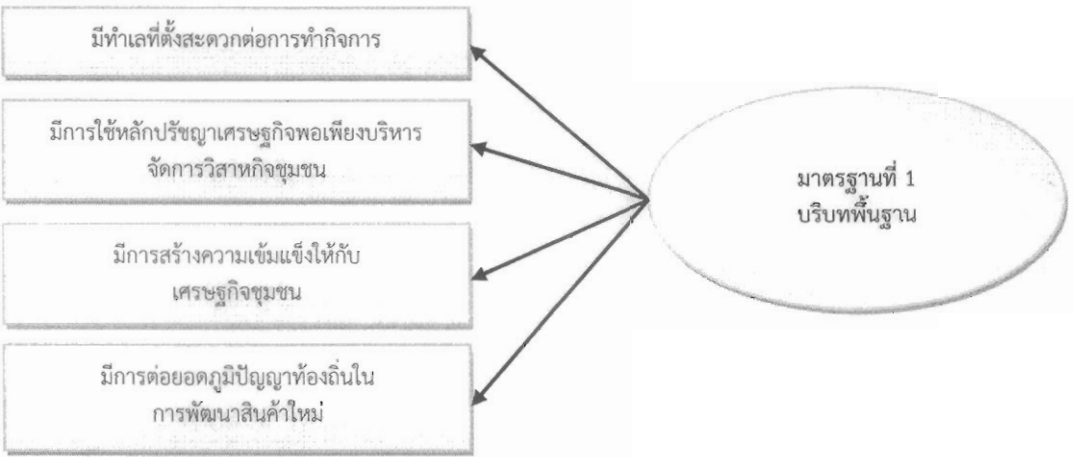
2. โครงสร้างของเกณฑ์การประเมินการจัดการคุณภาพของวิสาหกิจชุมชน

โครงสร้างของเกณฑ์การประเมินการจัดการคุณภาพของวิสาหกิจชุมชนในแต่ละมาตรฐาน
แสดงได้ ดังภาพที่ 1

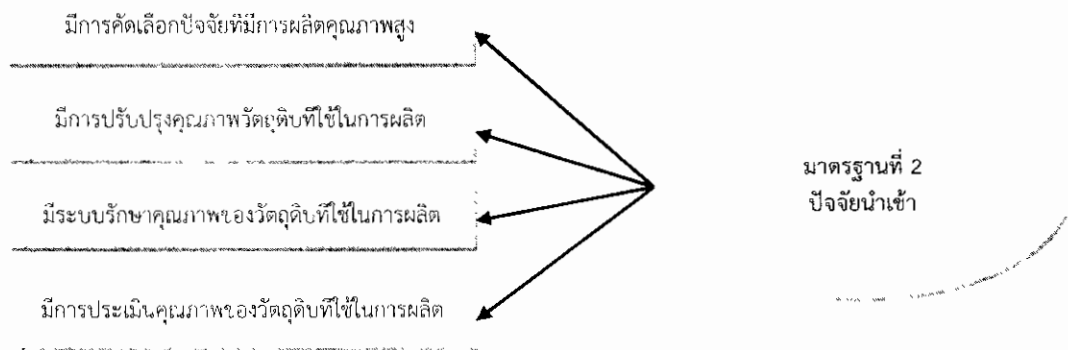
ภาพที่ 1 โครงสร้างของเกณฑ์การประเมินการจัดการคุณภาพของวิสาหกิจชุมชน

และพิจารณาโครงสร้างตัวบ่งชี้ จำแนกรายมาตรฐานของเกณฑ์การประเมินการจัดการ
คุณภาพของวิสาหกิจชุมชน แสดงได้ดังภาพที่ 2 - 7

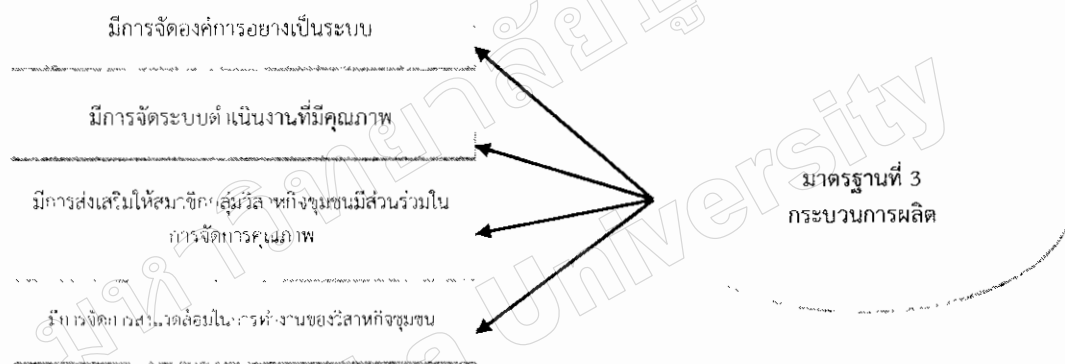

ภาพที่ 2 ตัวบ่งชี้ในมาตรฐานที่ 1 บริบทพื้นฐาน

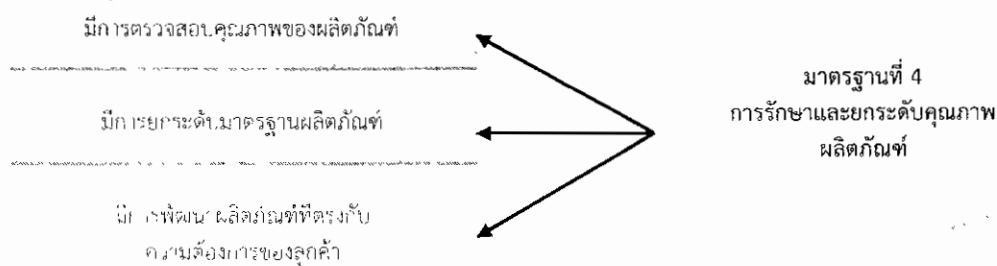

ภาพที่ 3 ตัวบ่งชี้ในมาตรฐานที่ 2 ปัจจัยนำเข้า

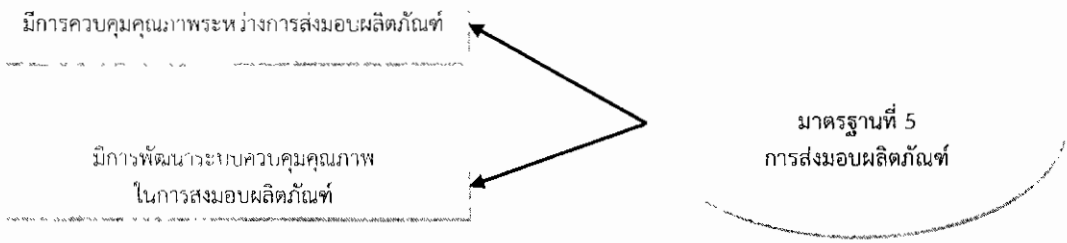

ภาพที่ 4 ตัวบ่งชี้ในมาตรฐานที่ 3 กระบวนการผลิต

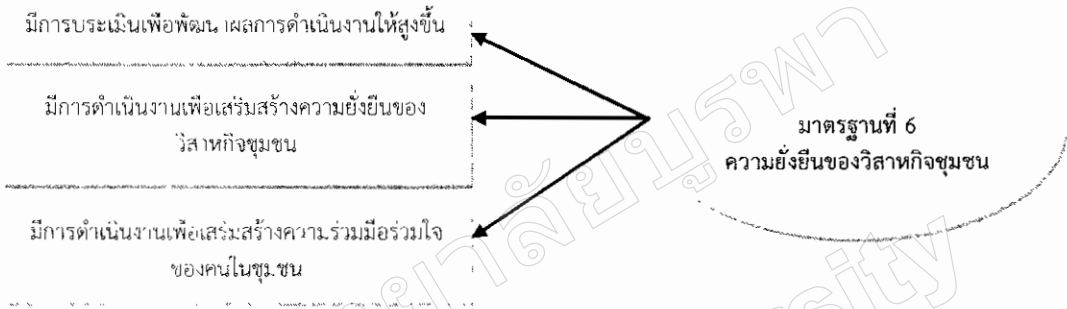

ภาพที่ 5 ตัวบ่งชี้ในมาตรฐานที่ 4 การรักษาและยกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์

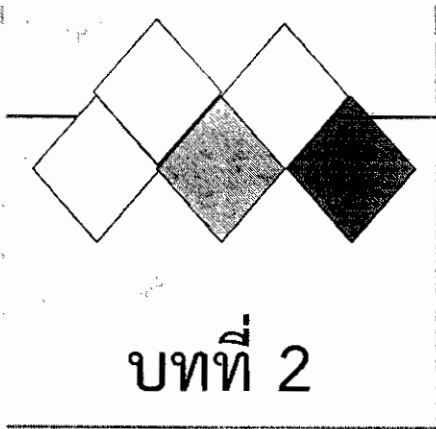

ภาพที่ 6 ตัวบ่งชี้ในมาตรฐานที่ 5 การส่งมอบผลิตภัณฑ์

ภาพที่ 7 ตัวบ่งชี้ในมาตรฐานที่ 6 ความยั่งยืนของวิสาหกิจชุมชน

มาตรฐานของเกณฑ์การประเมิน การจัดการคุณภาพของวิสาหกิจชุมชน

เกณฑ์การประเมินการจัดการคุณภาพของวิสาหกิจชุมชน มี 6 มาตรฐาน 20 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 บริบทพื้นฐาน

หลักการ

วิสาหกิจชุมชนจะต้องมีแหล่งทำเลที่ตั้งที่มีความเหมาะสมในขณะดำเนินการ และต้องมีระบบแนวทาง นโยบาย กลไกหรือกระบวนการในการประยุกต์หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารวิสาหกิจชุมชน การจัดการวิสาหกิจชุมชนเพื่อสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจชุมชน ตลอดจนมีการต่อยอดภูมิปัญญาในท้องถิ่นในการพัฒนาสินค้าใหม่ เพื่อใช้เป็นมาตรฐานที่สำคัญในการเสริมสร้างให้เกิดการพัฒนาการจัดการคุณภาพของวิสาหกิจชุมชนอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย 4 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 : มีทำเลที่ตั้งที่สะดวกต่อการทำกิจการ

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : ทำเลที่ตั้งที่ดีต้องเกื้อกูลให้เกิดความสะดวกในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการเสริมสร้างศักยภาพทางการผลิตและการแข่งขันของวิสาหกิจชุมชน

เกณฑ์การพิจารณา :

- ข้อ 1 ทำเลที่ตั้งของวิสาหกิจชุมชนสามารถรองรับวัตถุดิบในชุมชนและจากเครือข่ายระหว่างชุมชน
- ข้อ 2 ทำเลที่ตั้งของวิสาหกิจชุมชนสามารถใช้แรงงานในท้องถิ่นได้อย่างเต็มที่ และสะดวกต่อการจัดหาแรงงานเพิ่มเติมจากชุมชนใกล้เคียง
- ข้อ 3 ทำเลที่ตั้งวิสาหกิจชุมชนอยู่ใกล้ตลาดกระจายผลผลิต ที่สามารถจำหน่ายสินค้าและบริการให้กับผู้บริโภคทั้งในชุมชนและชุมชนใกล้เคียง

เกณฑ์การให้คะแนน :

คะแนน 0	คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
ไม่มีการดำเนินการ	มีการดำเนินการ 1 ข้อ	มีการดำเนินการ 2 ข้อ	มีการดำเนินการ 3 ข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 : มีการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : การประยุกต์หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนำมาบริหารวิสาหกิจชุมชนนั้น เป็นหลักการที่สำคัญต่อการจัดการวิสาหกิจชุมชนให้มีการดำเนินการอย่างยั่งยืน เนื่องจากหลักปรัชญาดังกล่าวมีความครอบคลุมที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการทางธุรกิจหลายด้าน ทั้งทางด้านการพอประมาณการ การดำเนินธุรกิจอย่างเป็นระบบ และการสร้างภูมิคุ้มกันทางธุรกิจ

เกณฑ์การพิจารณา :

- ข้อ 1 มีแนวทางการขยายกิจการที่ตอบสนองความต้องการของตลาดในท้องถิ่นและชุมชนใกล้เคียงอย่างพอประมาณ ไม่ก่อกวนเกินตัว
- ข้อ 2 มีกลไกการแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเป็นธรรมให้แก่สมาชิกกลุ่ม ลูกค้า คู่ค้าและชุมชน
- ข้อ 3 มีแนวทางการลดความเสี่ยงเพื่อเพิ่มภูมิคุ้มกันแก่วิสาหกิจชุมชน ด้วยการทำผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย หรือสร้างพันธมิตรทางการค้า หรือแสวงหาลูกค้ารายใหม่

เกณฑ์การให้คะแนน :

คะแนน 0	คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
ไม่มีการดำเนินการ	มีการดำเนินการ 1 ข้อ	มีการดำเนินการ 2 ข้อ	มีการดำเนินการ 3 ข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ 1.3 : มีการสร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจชุมชน

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : หลักการที่สำคัญอย่างยิ่งประการหนึ่งในเป้าหมายการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน คือ การมุ่งสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจชุมชนจากการดำเนินกิจการ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดความกินดีอยู่ดีของคนในท้องถิ่น ที่จะมีโอกาสนำไปสู่การสร้าง ความยั่งยืนของการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนได้อย่างต่อเนื่องเกื้อกูลกัน

เกณฑ์การพิจารณา :

ข้อ 1 การทำกิจการของวิสาหกิจชุมชนสามารถสร้างรายได้ให้กับสมาชิกและ
เกื้อกูลให้เกิดทุนหมุนเวียนในชุมชน

ข้อ 2 เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ทางธุรกิจ และการสร้าง
เครือข่ายความร่วมมือภายในชุมชนและกับชุมชนใกล้เคียง

ข้อ 3 เป็นองค์กรที่ผลักดันนโยบายการพัฒนาชุมชนกับองค์การบริหาร
ส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อก่อให้เกิดการกระจาย
รายได้อย่างทั่วถึงในชุมชนและชุมชนใกล้เคียง

เกณฑ์การให้คะแนน :

คะแนน 0	คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
ไม่มีการดำเนินการ	มีการดำเนินการ 1 ข้อ	มีการดำเนินการ 2 ข้อ	มีการดำเนินการ 3 ข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ 1.4 : มีการต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นในการพัฒนาสินค้าใหม่

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : การต่อยอดภูมิปัญญาในท้องถิ่น หากนำมาผสมผสานกับวิทยาการสมัยใหม่ เพื่อตอบสนองความต้องการให้กับผู้บริโภค ถือว่าเป็นการสร้างโอกาสทางการตลาดจากการเชื่อมโยงความรู้ของชุมชน ไปสู่การดำเนินกิจการของวิสาหกิจชุมชนในการผลิตสินค้าและบริการอย่างเป็นรูปธรรม อีกทั้งยังเป็นการอนุรักษ์ความรู้ในท้องถิ่นไม่ให้สูญหายไป ดังนั้น การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนที่มีคุณภาพนั้นจะต้องคำนึงถึงความสามารถในการประยุกต์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่นำไปสู่การสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ได้

เกณฑ์การพิจารณา :

- ข้อ 1 ผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาขึ้นมีรากฐานมาจากภูมิปัญญาในท้องถิ่น
- ข้อ 2 มีการต่อยอดภูมิปัญญาในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ที่ได้รับการส่งเสริมจากองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน
- ข้อ 3 มีระบบที่รวบรวมความรู้จากภูมิปัญญาที่มีอยู่และจัดเก็บฐานข้อมูลทางคอมพิวเตอร์

เกณฑ์การให้คะแนน :

คะแนน 0	คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
ไม่มีการดำเนินการ	มีการดำเนินการ 1 ข้อ	มีการดำเนินการ 2 ข้อ	มีการดำเนินการ 3 ข้อ

สรุปมาตรฐานที่ 1 บริบทพื้นฐาน ได้ดังภาพที่ 8

ภาพที่ 8 เกณฑ์การจัดการคุณภาพของวิสาหกิจชุมชน มาตรฐานที่ 1 บริบทพื้นฐาน

มาตรฐานที่ 2 ปัจจัยนำเข้า

หลักการ

วิสาหกิจชุมชนจะต้องมีการนำเข้าปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพ จึงจะส่งผลไปสู่กระบวนการจัดการคุณภาพในด้านอื่น ๆ สืบเนื่องกันไป และต้องมีระบบ แนวทาง มาตรการ และกลไกในการนำเข้าปัจจัยการผลิตที่มีการคัดเลือกปัจจัยที่มีคุณภาพสูงในการผลิต มีการปรับปรุงคุณภาพของปัจจัยการผลิต มีการรักษาระบบคุณภาพของปัจจัยการผลิต และมีการประเมินคุณภาพของการจัดการปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย 4 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 : มีการคัดเลือกปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพสูง

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : การคัดเลือกปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพสูงในการผลิตนั้น ถือว่าเป็นกระบวนการจัดการคุณภาพสำคัญประการหนึ่ง ที่ทำให้วิสาหกิจชุมชนได้มาซึ่งปัจจัยการผลิตในการผลิตสินค้าและบริการ ที่เกิดจากความพึงพอใจหรือการคิดสรรให้มีคุณภาพก่อนเริ่มในกระบวนการผลิต ทำให้เกิดกระบวนการสร้างผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพสูงไปสู่ผู้บริโภค ดังนั้น การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนที่มีคุณภาพนั้นจะต้องคำนึงถึงการคัดเลือกปัจจัยที่มีคุณภาพก่อนเข้าสู่กระบวนการผลิต

เกณฑ์การพิจารณา :

- ข้อ 1 มีระบบในการจัดหาและคัดเลือกวัตถุดิบในท้องถิ่นที่มีคุณภาพสูงให้เพียงพอต่อการผลิตและตรงตามเวลาที่ต้องการ
- ข้อ 2 มีระบบและกลไกในการคัดเลือกวัตถุดิบหรือชิ้นส่วนที่จะจัดหามาใช้ในการผลิต เป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้ผ่านการรับรองมาตรฐาน
- ข้อ 3 มีกระบวนการในการจัดหาปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพสูงตามแผนการผลิต

เกณฑ์การให้คะแนน :

คะแนน 0	คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
ไม่มีการดำเนินการ	มีการดำเนินการ 1 ข้อ	มีการดำเนินการ 2 ข้อ	มีการดำเนินการ 3 ข้อ

- ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 : มีการปรับปรุงคุณภาพวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต
- ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ
- คำอธิบายตัวบ่งชี้ : การปรับปรุงคุณภาพของวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตนั้น เป็นสิ่งที่ผู้ประกอบการจะต้องดำเนินอย่างต่อเนื่อง เพราะจะทำให้มีโอกาสดำเนินการยกระดับการผลิตให้มีคุณภาพสูงขึ้น ซึ่งการดำเนินกิจการของวิสาหกิจชุมชนในส่วนของ การปรับปรุงคุณภาพปัจจัยการผลิตนั้น จะเริ่มตั้งแต่การพัฒนาแรงงานและ การประยุกต์เทคโนโลยีที่ทันสมัย ตลอดจนการเชื่อมโยงเครือข่ายความรู้ของ ชุมชนที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงคุณภาพของวัตถุดิบ ดังนั้น การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนที่มีคุณภาพนั้น จะต้องมียุทธศาสตร์หรือแนวทาง ในการปรับปรุงคุณภาพปัจจัยการผลิตอย่างต่อเนื่อง

- เกณฑ์การพิจารณา :
- ข้อ 1 มีระบบพัฒนาฝีมือแรงงานของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ให้สามารถ คัดกรองวัตถุดิบก่อนเข้าสู่กระบวนการผลิต
 - ข้อ 2 มีเทคโนโลยีในการเก็บรักษาวัตถุดิบที่ทันสมัย ก่อนเข้าสู่กระบวนการผลิต
 - ข้อ 3 มีแนวทางการเชื่อมโยงองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนในการพัฒนา องค์ความรู้สำหรับการปรับปรุงคุณภาพของวัตถุดิบก่อนการผลิต

เกณฑ์การให้คะแนน :

คะแนน 0	คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
ไม่มีการดำเนินการ	มีการดำเนินการ 1 ข้อ	มีการดำเนินการ 2 ข้อ	มีการดำเนินการ 3 ข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 : มีระบบรักษาคุณภาพของวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : การมีระบบรักษาคุณภาพของวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต เป็นสิ่งที่ทำให้วิสาหกิจชุมชนมีโอกาสยกระดับคุณภาพของการผลิตสินค้าให้สูงขึ้น ซึ่งการดำเนินการกิจการของวิสาหกิจชุมชนในส่วนนี้ จะมีการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กำหนดระเบียบข้อบังคับ การติดตามการใช้งานเครื่องมือหรือเครื่องจักรที่ใช้ในการรักษาคุณภาพของวัตถุดิบ การบำรุงรักษาเครื่องจักรหรือเครื่องมือ และการรักษาคุณภาพวัตถุดิบอย่างเหมาะสม ตามมาตรฐานอุตสาหกรรม ดังนั้น การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนที่มีคุณภาพนั้น จะต้องมีการมีระบบรักษาคุณภาพของวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตอย่างต่อเนื่อง

เกณฑ์การพิจารณา :

- ข้อ 1 มีระบบบันทึกและติดตามการใช้งานเครื่องมือหรือเครื่องจักรที่ใช้ในการรักษาคุณภาพของวัตถุดิบ เช่น การควบคุมความสด ความสะอาดของวัตถุดิบก่อนการผลิต
- ข้อ 2 มีแนวทางจัดหาเครื่องมือ เครื่องจักรที่เกี่ยวข้องกับการรักษาคุณภาพวัตถุดิบอย่างเหมาะสมตามมาตรฐานอุตสาหกรรม
- ข้อ 3 มีระบบการบำรุงรักษา และทำความสะอาดเครื่องมือ เครื่องจักรที่เกี่ยวข้องกับการรักษาคุณภาพวัตถุดิบอย่างเหมาะสมตามมาตรฐานอุตสาหกรรม

เกณฑ์การให้คะแนน :

คะแนน 0	คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
ไม่มีการดำเนินการ	มีการดำเนินการ 1 ข้อ	มีการดำเนินการ 2 ข้อ	มีการดำเนินการ 3 ข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.4 : มีการประเมินคุณภาพของวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : การประเมินคุณภาพของวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตนั้น จะทำให้วิสาหกิจชุมชนสามารถรับทราบข้อมูล หรือประเมินสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารด้านปัจจัยนำเข้าที่ใช้ในการผลิต ให้เกิดคุณภาพอย่างต่อเนื่องได้ และอาจนำผลการประเมินบางส่วนไปปรับปรุงแก้ไข หรือเฝ้าระวังปัญหาที่เกิดจากการใช้ปัจจัยนำเข้าที่ไร้คุณภาพมาสู่กระบวนการผลิต ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งในกระบวนการจัดการคุณภาพของวิสาหกิจชุมชนในอนาคต

เกณฑ์การพิจารณา :

ข้อ 1 มีแนวทางการคัดสรรและตรวจสอบวัตถุดิบให้มีคุณภาพตรงตามแผนการผลิต

ข้อ 2 มีระบบการบันทึกข้อมูลสำหรับใช้ในการประเมินคุณภาพวัตถุดิบก่อนการผลิต

ข้อ 3 มีความร่วมมือกับภาครัฐและภาคเอกชน ที่นำไปสู่การเพิ่มมาตรฐาน และการยอมรับในการประเมินคุณภาพวัตถุดิบก่อนการผลิต

เกณฑ์การให้คะแนน :

คะแนน 0	คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
ไม่มีการดำเนินการ	มีการดำเนินการ 1 ข้อ	มีการดำเนินการ 2 ข้อ	มีการดำเนินการ 3 ข้อ

